

Jankovic-Mes
klanica i prerada mesa

Lačarak, Železnička 40, Tel/Fax: 022/671-006
www.jankovic-mes.co.rs

PHILIP DUŠECI
NIJE VAŽNO GDE, VAŽNO JE NA ČEMU...

philip
Filipovic Co.

Jarački put bb
22000 Sremska Mitrovica
+381 22 624 665
www.duseciphilip.com

**hrana
produkt**

hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com
Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA Godina VI • Broj 97 • 17. februar 2017. • cena 40 dinara

**сремске
НОВИНЕ**

POLJOPRIVREDA

DOMAĆINSKI

Foto: M. Mileusnić

Šid je proteklog vikenda bio domaćin jubilarne, dvadesete po redu "Sremske svinjokolje i kobasicijade", koja promovira tradiciju i običaje vezane za sremski svinjokolj i svake godine okuplja veliki broj posetilaca iz zemlje i regiona.

Strana 20.

U OVOM BROJU

SVET, HRANA I SIROMAŠTVO

Hrana - oružje moćnih

Strana 4.

LJILJANI NEDELJKOVIĆ,
NAGRADA ZA FILANTROPIJU

Za lepši život u selu

Strana 11.

MITROS FLAJŠVAREN • PROMOCIJA I PREZENTACIJA

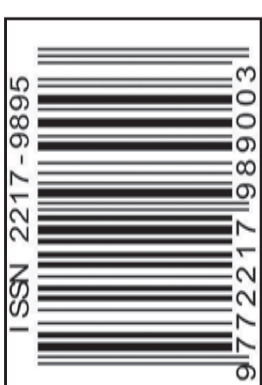
Ugovorima do sirovine

Da bi obezbedili siguran i trajan izvor sirovina i kvalitetnu stoku, „Mitros flajšvaren“ je počeo akciju promocije firme i prezentacije draft ugovora sa proizvođačima svinja koji će, kako se smatra, doneti saradnju na obostrano zadovoljstvo. Nakon Ležimira, Mandelosa, Čalme i Kuzmina, ovi ugovori su prezentovani i stočarima u Martincima.

Strana 5.

SMS MALI OGLASI
063/8526-021

**ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА
СЛУЖБА • Сремска Митровица •**
Светог Димитрија 22

od 6.2. do 10.2. 2017.

**produktna berza ad
novi sad**

"Produktna berza"AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail: nsberza@eunet.rs, www.proberza.co.rs

Manji promet žitarica

Dešavanja na svetskim berzama

SREMSKA MITROVICA • AUSTRIJA POMAŽE SREMSKE I MAČVANSKE STOČARE

Samo udruženi biće jaki na tržištu

Sa sastanka u Sremskoj Mitrovici

Austrija će svojim pozitivnim iskustvima pomoći organizovanje sremskih i mačvanskih stočara kako bi se bolje organizovali i tržištu isporučivali kvalitetan proizvod. Samo udruženi, mali proizvođači, mogu računati na transfer austrijske tehnologije i na osnivanje repro-centra koji će biti dobra osnova za kvalitetan genetski materijal u stočarskoj proizvodnji – rečeno je na sastanku predstavnika Asocijacije stočara „Srem – Mačva“, "Saveza austrijskih proizvođača svinja", ministra poljoprivrede **Branislava Nedimovića** i atašea za poljo-

privredu Ambasade Austrije **Kristijana Bravenc**, koji je nedavno održan u Sremskoj Mitrovici.

Kako je istakao ministar **Branislav Nedimović**, projekat treba da rezultira transferom znanja austrijskih stočara, a osnovni cilj projekta da se okupe mali proizvođači koji tržištu isporučuju do stotina tovljenika u turnusu kako bi se udružili i tako organizovani zaštitili od ucenjivanja prerađivača.

- Razvijamo projekat koji će služiti transferu znanja austrijskih proizvođača svinja za upravljanje procesom proizvodnje i za formiranje posebnog oblika organizovanja stočara Srema i Mačve koje za krajnji oblik ima pravljene njihove zadruge i formiranje repro – centra gde bi se dobio kvalitetan genetski materijal za razvoj stočarstva u Sremu i Mačvi. Ovo je međuregionalni projekat, imamo saglasnost Austrijske razvojne agencije koja je spremna da investira, a uključuje se i naše ministarstvo i participirati sredstva za realizaciju projekta. Ideja nam je povećanje proizvodnje svinja, podizanje kvaliteta proizvodnje i

Kristijan Bravenc i August Jost

donošenje pravilnika za merenje kvaliteta mesa na liniji klanja. To su nove procedure koje primenjuju neki prerađivači, a mi moramo da standardizujemo pravila kako je to predviđeno u evropskim okvirima – rekao je Nedimović

On je rekao da će projekat trajati tri godine, a da će se uskoro potpisati ugovori između dve asocijacije proizvođača svinja.

Asocijacija sremskih i mačvanskih stočara, za sada, okuplja stotina članova, a ministar poljoprivrede **Branislav Nedimović** rekao je da

je osnovni cilj da se okupe mali proizvođači koji na tržište izbacuju do stotina tovljenika u turnusu.

- Želimo da se oni udruže kako bi bili konkurentni na tržištu, ali i da se zaštite jer su oni najčešće izloženi svim pritiscima od strane prerađivača. Na ovaj način, oni bi postali partneri prerađivačima, na način kako to funkcioniše u Austriji – rekao je Nedimović i podsetio da ministarstva poljoprivrede Srbije i Austrije imaju i poseban sporazum o razvoju poljoprivrede i transferu tehnologije.

Kristijan Bravenc atašea za poljoprivredu i šumarstvo Ambasade Austrije, kaže da je reč o važnom projektu i da je cilj austrijskih i srpskih partnera da se poveća proizvodnja svinja u Srbiji.

- Krajnji cilj je pospešivanje ruralnog razvoja i povećanje proizvodnje jer su šanse za srpsko meso u evropskoj zajednici i Rusiji veoma dobre – rekao je Bravenc.

August Jost, koji ima veliko iskustvo sa formiranjem udruženja za uzgoj svinja i koji je zajedno sa srpskim partnerima kreirao ovaj program, kaže da u Srbiji ima mnogo poljoprivrednika koji imaju želje i volje da unaprede proizvodnju.

- Austrijski eksperti, zajedno sa srpskim kolegama, planiraju osnivanje jednog takvog udruženja sa željom da naše znanje i tehnologiju stavimo na raspolaganje srpskim poljoprivrednicima i da na taj način damo doprinos za poboljšanje situacije u Srbiji – istakao je Jost i dodao da će sledeći korak biti studijske posete srpskih stočara Austriji kako bi se bolje upoznali s radom austrijskih kolega.

Jost je naglasio da je jedan od ciljeva da se srpskim stočarima kroz udruženje obezbedi jako uporište kako bi mogli da utiču na cenu svojih proizvoda.

Predsednik Asocijacije stočara „Srem – Mačva“ **Zoran Erić**, istakao je je asocijacija osnovana s idejom da organizuje što više sremskih i mačvanskih stočara koji se bave tovom svinja i da ih pripremi za nove uslove poslovanja.

Zoran Erić

- Partneri iz Austrije su dobrodošli jer su od 1995. godine članovi EU i postigli su zavidan nivo organizacije i zaštite malih i srednjih stočara, tako da od njih imamo šta da naučimo – poručio je Erić.

U radu ovog skupa učestvovali su i gradonačelnik Sremske Mitrovice **Vladimir Sanader** i **Vladimir Nastović**, načelnik Gradske uprave za poljoprivredu i zaštitu životne sredine.

Ž. Negovanović – S. Nikšić

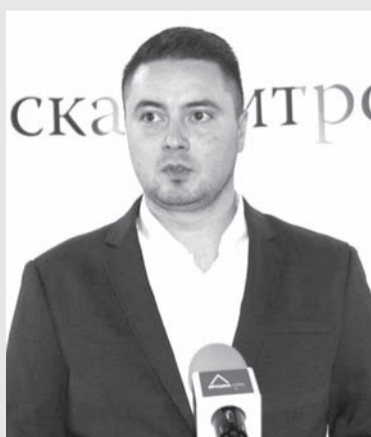

Ministar Branislav Nedimović

Značajna podrška Agencije za ruralni razvoj

Direktor Agencije za ruralni razvoj grada **Petar Samardžić** kaže da je ideja ovog programa kreiranje proizvođačke zajednice u Sremskoj Mitrovici što podrazumeva nosioca strateškog programa unašćenja razvoja svinjarstva i proizvodnje kvalitetnog mesa u Srbiji. Analizom eksperata utvrđeno je da su Srem i Mačva idealni po uslovima i mogućnostima da budu nosilac programa i da upravo ovde počne realizacija ovog strateškog programa.

- Ta proizvođačka zajednica najpre podrazumeva udruživanje proizvođača svinja sa našeg prostora u veliku asocijaciju, zatim kreiranje centra za genetiku i kancelarije koja će biti stručno, savetodavno telo u ovom projektu. Ta kancelarija bi podrazumevala posredovanje u nabavci materija-

Petar Samardžić

la i opreme za funkcionisanje ove asocijacije i posredovanje prilikom prodaje prerađivačkoj industriji, kao i za rukovođenje proizvođač-

kom asocijacijom. U kancelariji bi bili stručnjaci iz Austrije i profesori sa naših poljoprivrednih fakulteta i, naravno, sami proizvođači koji će biti angažovano u okviru Asocijacije stočara. Cilj tog partnerstva je da se formira zajednica koja će nastupati na tržištu kao veliki kupac u smislu nabavke i kao veliki prodavac, ali i veliki proizvođač kvalitetnog mesa tako da će oni moći na tržištu da diktiraju određene uslove prilikom formiranja cene mesa – rekao je Samardžić.

Ovaj program su podržali grad, Agencija za ruralni razvoj i Gradska uprava za poljoprivredu, pri čemu će značajna uloga Agencije biti u početnim godinama kada se budu organizovale posete proizvođačima u EU i tokom formiranja asocijacije i kancelarije.

SREMSKA
POLJOPRIVREDA

OSNIVAČ I IZDAVAČ: NIPD "Sremske novine" d.o.o. Sremska Mitrovica
• Trg vojvođanskih brigada broj 14/II • **DIREKTOR:** Dragan Đorđević

• **GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:** Živan Negovanović
• **DIREKTOR MARKETINGA:** Zlatko Zrilić • **TEHNIČKI UREDNIK:** Marko Zrilić • **REDAKCIJA:** Svetlana Đaković, Miroslav Ninković, Marija Balabanović, Sanja Mihajlović, Stevo Lapčević, Mišan Mileusnić (fotoreporter), Gordana Majstorović • **MARKETING:** 063/8526-021
• **ŠTAMPARIJA:** DOO MAGYAR SZO KFT OJ Štamparije "Forum" Novi Sad • **E-mail:** poljoprivreda@sremskenovine.co.rs
TELEFON/FAX: 022/610-144 • **Registarski broj NV000659**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад

63(497.113)

Sremska poljoprivreda / glavni i odgovorni urednik Živan Negovanović.
- God. 1, br. 1 (okt. 2012) - - Sremska Mitrovica: Sremske novine, 2012-. - Ilustr. ; 46 cm

Dva puta mesečno.
ISSN 2217-9895
COBISS.SR-ID 273701127

NOVI SAD • SAVETOVANJE „DOBAR DAN DOMAĆINE“

Usaglašena ulaganja u agraru

Pred punim amfiteatrom Poljoprivrednog fakulteta ministar poljoprivrede Branislav Nedimović je najavio i jednu novu meru koja se odnosi na podsticaje mladim poljoprivrednicima u iznosu od 10.000 evra čime će se zadržati mladi na selu, a koji bi bili u sistemu penzijskog i invalidskog osiguranja i imali status zaposlenih lica

Uredba o podsticajima u poljoprivredi za 2017. usvojena je na početku godine. Pravilnici koji proizilaze iz nje su u završnoj fazi, a sve podsticajne mere su usaglašene na pokrajinskom i republičkom nivou, rekao je ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine u Vladi Srbije **Branislav Nedimović** na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu na skupu "Dobar dan domaćine", održanom 9. i 10. februara.

Nama je vrlo važno da razvijamo sve poljo perspektive i razvijamo konkurentnost, istakao je ministar. Pred punim amfiteatrom novosadskog fakulteta ministar je najavio i jednu novu meru koja se odnosi na podsticaje mladim poljoprivrednicima u iznosu od 10.000 evra čime će se zadržati mladi na selu, a koji bi bili u sistemu penzijskog i invalidskog osiguranja i imali status zaposlenih lica. Jedan od problema na koji su ovom prilikom ukazali ratari jeste izostanak iz sistema podsticaja dizel goriva koji predstavlja važnu stavku u sevti. Ministar je tim povodom najavio mogućnost uvođenja kartica za plavi dizel čime bi se smanjili troškovi. Ministar Branislav Nedimović izjavio je da 70 odsto poljoprivredne proizvodnje Srbije koaj se izvozi ide na tržište Evropske unije, a 30 odsto na tržište Ruske Federacije, ali da je sve značajniji uvoznik naših poljoprivrednih proizvoda postala i Turska. Ministar je istakao i da će problem otkupa zemljišta u Srbiji od strane stranaca, biti rešen na zadovoljstvo poljoprivrednika. "Imamo obavezu da rešimo taj problem i rešićemo ga ove godine tako da srpski poljoprivrednici budu zadovoljni i da mi zaštitimo naše nacionalne interese". Ministar je istakao i da će do kraja februara 2017. godine biti pokrenut projekat navodnjavanja iz sredstava Fonda "Abu Dabi", "da bi se obezbedila voda, najvažniji resurs za poljoprivrednu proizvodnju, prvenstveno na prostoru Vojvodine i centralne Srbije".

Peto savetovanje obuhvatilo je raznovrsne panel-diskusije, a osim punog amfiteatra, gosti su bili smešteni u tri učionice, u kojima su savetovanje pratili na projektorima. Pšenica kao glavna tema i pitanje koliko je hektara posejano kod nas, ali i zašto je mala cena, izazvala je polemiku, ali ništa manje žučnu od teme da li treba ili ne treba zaoravati žetvene ostatke. Mogle su se čuti oprečne ocene, a nakon prezentacije dr **Milana Martinova**, profesorka

Na savetovanju

Dara Bogdanović rekla je da svaki student Poljoprivrednog fakulteta zna da žetvene ostatke treba zaorati, ali toliko da zemlja diše.

Zemlja, najveći resurs

U 2017. godini uvećali smo podsticajne mere Pokrajinskog sekretarijata za poljoprivredu na više od osam milijardi dinara, što je pokazatelj da će se ove godine u zemlju ozbiljno ulagati rekao je pomoćnik pokrajinskog sekretara za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu **Marko Rovčanin** tokom naučno-stručnog savetovanja poljoprivrednika, agronoma i savetodavaca „Dobar dan, domaćine“. Marko Rovčanin je uputio prisutne u programe ulaganja u poljoprivredu, odnosno bespovratna sredstva, kredite, fondove i druga davanja. Svi treba da se raspitaju za mere podrške, a to mogu uraditi i lično u Pokrajinskom sekretarijatu za poljoprivredu. Noviteti vezani za podsticaje jesu start-up konkursi za mlade poljoprivrednike, odnosno nosioce poljoprivrednih gazdinstava od 18 do 40 godina, kazao je Rovčanin, i dodao da je novost je da u trenutku apliciranja na konkurs ne moraju imati registrovano gazdinstvo, odnosno mogu biti u toku upi-

sivanja. Poljoprivrednike je zanimalo da li je dokumentacija pri apliciranju na konkurse komplikovana, na šta im je rečeno da je papirologija svedena na minimum.

Direktorka Departmana novosadskog Poljoprivrednog fakulteta **Dragana Latković** kaže da je to najveće okupljanje poljoprivrednika u regionu, a osim ratara, okupili su se i stručnjaci, profesori, kao i predstavnici lokalnih samouprava iz celog regiona. Dekan Poljoprivrednog fakulteta prof. dr **Nedeljko Tica** napominje da je zemlja naš najvažniji resurs koji nije umnoživ, a da je rezultat ovog savetovanja bila poruka poljoprivrednicima kako da povećaju svoje prinose i ostvare bolje finansijske rezultate.

Pet puta više novca za mehanizaciju

Iako deluje da je po Uredbi, koja je usvojena početkom februara 2017. godine, novim merama Zakona o zemljištu stočarima dato najviše, ima tu dosta novca koji će biti izdvojeno i za povrtarstvo i za ratarstvo, a posebno za mehanizaciju – rekao je ministar poljoprivrede Branislav Nedimović na dvodnevnom naučno-stručnom sku-

pu poljoprivrednika, agronoma i savetodavaca „Dobar dan, domaćine“, održanom na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu. – Od ukupnog budžeta 87 odsto biće izdvojeno za subvencije, a to je više od 18 milijardi dinara! On je napomenuo da ima čak pet puta više novca za mehanizaciju nego lane, a ideja je da se poveća konkurentnost proizvođača da bi smanjili svoje troškove, i samim tim da im ostane više novca. Poljoprivrednici će mehanizaciju moći da kupuju na osnovu predračuna.

Nedimović je pojasnio da je jedna od novih mera, podsticaji za mlade poljoprivredne proizvođače od 18 do 40 godina, garant od 10.000 evra – mera i alat koji će podstaći mlade ljude da ostanu na selu, ali i da odlaze na selo. On je napomenuo da će budući poljoprivrednici biti u sistemu penzijsko-invalidskog osiguranja, praktično, zaposleni u poljoprivredi.

Garantovana cena za tovljenike

Po njegovim rečima država trenutno traži i prerađivače govedeg mesa da bi se cena mesa ustalila. Poljoprivrednike na ovom naučnom skupu najviše je zanimalo da li će imati pravo na regresiranje goriva, na šta im je Nedimović rekao da će već za nekoliko meseci biti doneta uredba po kojoj će poljoprivrednici imati pogodniju nabavku goriva. Ministar poljoprivrede Branislav Nedimović kazao je da je jedan prerađivač ponudio godišnje ugovore za otkup svinja s cenom od 155 dinara kilogram na nivou cele godine. Potpisan je i protokol s Kinezima o jagnjećem mesu, koji će biti finaliziran krajem aprila 2017. godine, tokom moje posete Kini, ali u budžetu je predviđen novac baš za podsticanje stočarstva, kazao je Nedimović, i dodao da imaju meru od 7.000 dinara po grlu i podstiču stočare da krenu u razvoj ovčarstva. Ista stvar je s goveđim mesom.

Rešenja za reprogram dugova

Ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine Srbije Branislav Nedimović izjavio je danas da se traže mogućnosti za reprogram dugova poljoprivrednika za penzijsko i zdravstveno osiguranje koji ukupno iznose 185 milijardi dinara. On je rekao da su dugovi za penzijsko osiguranje zemljoradnika 155 milijardi, a za zdravstveno 30 milijardi dinara. "Veći deo

Mitrovčani na savetovanju

Jedna od aktivnosti mitrovačke Agencije za ruralni razvoj jeste i organizovanje poseta sajmovima i manifestacijama u zemlji i regionu. S tim u vezi, Agencija je za stotinka poljoprivrednika organizovala posetu Naučno – stručnom savetovanju poljoprivrednika, agronoma i savetodavaca „Dobar dan domaćine“.

„Ovom posetom omogućili smo našim poljoprivrednicima da iz prve ruke saznaju sve novine u Ministarstvu poljoprivrede, pitaju paneliste sve ono što ih interesuje, a u okviru „poslovnog jutra“ mogli su da na mnogobrojnim štandovima razgovaraju sa predstavnicima Uprave za agrarna plaćanja, Uprave za zemljište, kao i da se upoznaju sa inovacijama i ponudom brojnih kompanija. Pozitivni komentari poljoprivrednika ukazuju da ćemo i ubuduće nastaviti sa ovakvim aktivnostima“ – kaže **Petar Samardžić**, direktor Agencije.

Inače, predsednica Organizacionog odbora Savetovanja poljoprivrednika prof. dr **Dragana Latković** obavestila je medije da je skup tokom dva dana posetilo 2.000 gazdinstava iz Vojvodine, Mačve i Bosne i Hercegovine.

tog duga čine kamate i naša ideja je da se kamate otpišu, a dugovi reprogramiraju“, rekao je Nedimović. On je naglasio da mu je "neshvatljivo da je država mogla da podjednakim iznosima doprinosu opteretiti i vlasnike jednog kao i vlasnike deset hektara zemlje". Nedimović je negirao da su za te dugove pokrenute hipoteke i da se oduzima zemljište poljoprivrednicima. Po osnovu doprinosa za PIO još nisu pokrenute hipoteke, već su date samo opomene. kazao je Nedimović i dodao da treba razlikovati zaloge po osnovu doprinosa i po osnovu PDV-a.

"U Poreskoj upravi su me obavestili da su aktivirane hipoteke, ne za neplaćene doprinose već za neplaćeni porez na dodatnu vrednost", rekao je ministar i najavio skori sastanak u Ministarstvu finansija gde će se nastaviti razgovori o rešavanju dugova poljoprivrednika. Dakle, veoma brzo se može očekivati rešenje problema dugova poljoprivrednika za penziono i zdravstveno osiguranje koji su oko 185 milijardi, izjavio je ministar poljoprivrede i zaštite životne sredine Branislav Nedimović. On je kazao da je jedna od ideja za rešenje tog problema da kamate budu otpisane, a dugovi reprogramirani, ali da će se konačno rešenje znati tek posle dogovora sa Ministarstvom finansija, sa kojim se već razgovara o tome. Veliki deo duga poljoprivrednika za doprinose za PIO koji su 155 milijardi, a za zdravstveno osiguranje 30 milijardi, su kamate koje su se godinama množile, pojasnio je Nedimović. Ministar poljoprivrede je dodao da je ideja da se napravi priča vezana za penzijsko-invalidsko osiguranje na osnovu poljoprivrednog dohotka koji se napravi na jednom gazdinstvu i da se tačno opredeli odakle je potreba za obavezno PIO osiguranje, a gde je granica dobrovoljnosti. Ne želimo da teramo ljude koji imaju pola ili jedan hektar da ulaze u čitav sistem, ako to ne žele, rekao je Nedimović i dodao da mu je neverovatno da je neko pre 10 ili 11 godina imao ideju da isto može da plaća doprinose neko ko ima jedan hektar i onaj ko ima 100 hektara.

B. Gulan

Ogromno interesovanje

SVET, HRANA I SIROMAŠTVO 2016.

Hrana - oružje moćnih

Do kraja 2300. godine na Zemlji će živjeti 9,2 milijardi stanovnika. Procena je zasnovana na porodici od dvoje dece. Statističko povećanje za samo „četrtnu deteta“ po porodici mogli bi populaciju u 24 veku da podignu na čitavih 36,4 milijarde ljudi. Čovečanstvo nije bezbrižno kada je reč o njegovoj prehranbenoj sigurnosti i budućnosti zbog stalnog rasta broja stanovnika na planeti i ograničenosti prirodnih resursa i sve manje obradivog zemljišta

Piše: **Branislav Gulan**

Millijarda neuhranjenih i pola milijarde gladnih ljudi planete Zemlje dramatično ukazuju da je kriza proizvodnje hrane, bolje reći njene valjane podele dostigla neželjene razmere. Svakog dana u svetu umre od gladi 40.000 dece! Prema podacima FAO (Organizacije za poljoprivredu i hranu UN u Rimu) godišnje od gladi umre 30 miliona ljudi, od čega 18 miliona dece. Zato je i ishrana sve većeg broja stanovnika (broj gladnih godišnje se povećava za 80 miliona na zemljinoj kugli) bila i ostala problem prošlog, ali i ovog veka pa i milenijuma. Prošli vek je bio vek, nafte ovo je vek vode, ali i umiranja od gladi.

Ove nedaće s kojima se čovečanstvo mora najbezbolnije uhvatiti u koštac, više su posledica neravnomernosti razvoja, nego nemoći nauke i tehnologije da nahrani stanovništvo zemljine kugle. Pri sadašnjoj stopi priraštaja od 17 odsto, svetsko stanovništvo se povećava za 80 miliona ljudi godišnje. Prema podacima UN na početku ovog veka na Zemlji je bilo 6,2 milijarde ljudi. Sada i pored toga što se na zemljinoj kugli proizvede toliko hrane da se može ishraniti stanovništvo, zbog neravnomernosti i zbog toga što je hrana, uglavnom, vlasništvo bogatih, deo čovečanstva gladuje. Najbolji podatak je da jedan poljoprivrednik u Kanadi proizvede 100 puta više hrane nego njegov kolega u Egiptu, a čak 500 puta više od prosečnog etiopskog seljaka. Dok vlada glad i obilje, Međunarodni institut za istraživanje politike ishrane procenjuje da je svet danas savršeno sposoban da hrani 12 milijardi ljudi od sada pa 100 godina unapred!

I tako dok zemlje u razvoju sve snage usmeravaju da u skorij budućnosti dostignu sposobnost samoprehrane, u razvijenim državama se smanjuju poljoprivredne površine. To je u nekim zemljama slučaj čak sa 15 odsto godišnje, a istovremeno se uništavaju (čitaj bacaju u more) ogromne količine hrane da bi se održala njihova tržišna cena. Tako su farmeri u SAD stimulisani da proizvode manje hrane. Hrana je postala i najmoćnije oružje bogatih.

Svakog dana u svetu se rodi 364.321 čovek, a umre 147.137 ljudi

Računice

Ex američki ministar poljoprivrede **Dan Glikman** je komentarišući podatke o hrani koja se baci istakao da bi, ako se računa da prosečan čovek dnevno troši 1,35 kilograma hrane, i samo od izgubljenih 43,2 miliona tona hrane bilo dovoljno da se svakog dana prehrani četiri miliona ljudi. Ukoliko bi se spasilo od propadanja 10 ili 25 odsto bačene hrane, to bi bilo dovoljno za osam do 20 miliona gladnih!

kažu statistike. Tako organizacija UN procenjuje da će na kraju 2300. godine na Zemlji živjeti oko 9,2 milijardi ljudi. Međutim, većina od njih će biti stari.

Procena od oko 9,2 milijarde stanovnika do kraja 2300. godine, zasnovana je na porodici od dvoje dece. Ali, statističko povećanje za samo „četrtnu deteta“ po porodici moglo bi populaciju u 24. veku da podigne na čitavih 36,4 milijarde ljudi. Predviđanjima kako će se svetska populacija razvijati u naredna tri veka bavi se Odeljenje za populaciju UN. Eksperti ove službe misle da će se u narednih 300 godina zadržati trend stvaranja četvoročlanih porodica u svetu. Međutim, ako se današnji nivo plodnosti žena u zemljama u razvoju nastavi u narednim veka, onda će na našoj planeti biti 2150. godine živeti 244 triliona, a 2300. godine 134 triliona stanovnika, navodi se u izveštaju UN pod nazivom „Svetska populacija u 2300. godini“.

- To je kao „Titanik“ koji ispred sebe ima ledeni breg. Tonete zato što su stope preniske ili zato što rastete suviše brzo jer su stope previsoke. U svakom slučaju morate da promenite kurs. Jer i najmanje promene mogu izazvati ogromne razlike. To je slično podatku i da biste, ako se preterano gojazni mogli umreti. Ali, ako ste mršavi i nastavite da gubite u težini takođe ćete umreti, ali od neuhranjenosti. Slično je i sa populacijom – ako je prekobrajna ili premala, ako raste prebrzo ili presporo - navodi u analizi direktor Odeljenja za stanovništvo UN **Džozef Čami**.

Ovo predviđanje za tri veka unapred je najdugoročnije koje su UN do sada uradile. Dugoročne prognoze su neophodne vladama i svim državnim institucijama koje se bore s klimatskim promenama, poljoprivrednom proizvodnjom i migracijom, kako bi na vreme mogli da izvrše korekcije programa i planova. Procenjeno je, takođe, da će stanovnici u bogatim zemljama živeti mnogo duže: Amerikanci, Šveđani i Japanci živeće u proseku duže od 100 godina, dok će životni vek u Kini biti produžen na 85 godina. Dobra vest je da je u mnogim zemljama vidljiv trend stvaranja malih porodica sa dvoje dece postala gotovo normalna pojava u Iranu, Brazilu, Indoneziji, Meksiku i Tajlandu, zahvaljujući pre svega, redovnijem korišćenju sredstava za kontracepciju. Međutim u Evropi, Japanu, Australiji ili Kanadi, porodice su ipak premale i imaju u proseku 1,4 dete. A, pošto nema porasta imigracije, u narednih 100 godina na današnjih hiljadu doći će 232 Evropljanina.

Zanimljivo je da su statističari među razvijenim zemljama samo SAD videli kao državu koja će zadržati trend porasta populacije, uglavnom zahvaljujući imigraciji, pa se očekuje da do kraja 2300. godine dostigne cifru od

Zbog toga što je hrana, uglavnom, vlasništvo bogatih, deo čovečanstva gladuje (Foto: fao.org)

Evropljani, vrsta u nestajanju

Ako ne povećaju značajno natalitet, Rusija, Italija Španija će do kraja 2300. godine biti svedene na jedan odsto svoje sadašnje populacije. Stanovništvo Nemačke istopiće se na sadašnju populaciju Berlina. Analitičari predviđaju da će u 24. veku Japanci u proseku da žive 198 godina, a da će Afrika da doživi demografsku eksploziju. S druge strane Evropljani će postati „vrsta u nestajanju“.

523 miliona ljudi. Stanovništvo Afrike će se u tri naredna veka udvostručiti i dostići 2,3 milijarde ljudi – pod uslovom da se ukroti sadašnja epidemija side i virusa HIV. Latinska Amerika i područje Kariba uglavnom će zadržati sadašnji broj žitelja dok će populacija Azije biti u blagom padu i sa 61 odsto ukupne svetske populacije danas, do 2300. godine će pasti na 55 odsto, navodi se u izveštaju UN.

Bacanje hrane u Evropi

Više od 100 miliona tona hrane godišnje se baci u zemljama Evropske unije, navodi se u najnovijem izveštaju Evropske komisije. Prema procenama komisije, količina bačene hrane na godišnjem nivou do 2020. popeće se na 126 miliona tona.

- Oko trećina proizvedene hrane u svetu propadne ili se bac, navodi se u izveštaju. U EU, za 42 odsto ukupne količine bačene hrane odgovorna su domaćinstva, za 39 odsto odgovorna je prehrambena industrija, za 14 odsto krivi su restorani i ostale službe za distribuciju hrane, a za pet odsto odgovorne su trgovačke radnje. U izveštaju Komisije se navodi da sve zemlje članice EU ne poseduju podatke o količini bačene hrane. U Francuskoj, na primer, 2011. količina bačene hrane iz domaćinstva bila je deset puta veća nego iz prodavnica prehrambenih proizvoda. U izveštaju se apeluje da svi treba da pomognu smanjenju bacanja hrane.

Domaćinstva imaju tendenciju da kupuju previše hrane koju odlažu na nepropisan način tako da dolazi do kvarenja, da kupuju proizvode kojima se ističe rok upotrebe, da bacaju okrajke hleba i da ljušte voće čija kora je jestiva. Distributeri hrane odgovorni su za nepropisno skladištenje proizvoda i za pretrpavanje police hranom zbog čega se često oštećuje ambalaža.

U Francuskoj je pokrenuto više inicijativa protiv rasipanja hrane kao što je plasiranje posebnih policajaca za „ružno“ voće i povrće koje se prodaje po simboličnim cenama, kao i uvođenje u svim restoranima pakovanja nepojedene hrane u SAD poznatog kao „dogi beg“. Dakle, u EU se godišnje baci više 100 miliona tona hrane koja može da se jede, pokazala je studija istraživačkog centra Evropske komisije koja je zaključila da bi 80 odsto tih namirnica moglo da se sačuva, što bi donelo uštede potrošačima, a koristilo i životnoj sredini. Evropski parlament je pozvao zemlje EU da što pre donesu zakone koji bi omogućili supermarketima da neprodatu hranu daju u hu-

manitarne svrhe, umesto da je bace. Inicijativa, koja se prelila na Evropsku uniju pokrenuta je u Francuskoj i to od lokalnog odbornika **Araša Derambarša**, koji je u početku, zgrožen prizorima beskućnika koji svakodnevno preturaju po kontejnerima. On je sakupljao odbačenu hranu iz supermarketa i delio je ugroženima, a zatim pokrenuo peticiju za donošenje pomenutog zakona, koja je imala neočekivano veliki odziv. Francuski parlament je početkom maja izglasao zakon prema kom trgovački lanci ne smeju više da bacaju i uništavaju neprodane prehrambene proizvode. Supermarketi u Francuskoj (sve prodavnice veće od 400 kvadrata) neprodatu hranu, koja je i dalje jestiva, prema novom zakonu, moraju da poklone dobrotvornim organizacijama, a onaj deo koji nije za ishranu da se prerađuje u hranu za životinje ili u poljoprivredno đubrivo. Direktorima velikih prodavnica nimalo se, naravno, nije dopada ova kampanja, kao ni činjenica da su predstavljani kao oni koji tek tako bacaju hranu. Neki od njih su ovu kampanju ocenili negativno tvrdeći da je započeta samo zbog toga da bi se „političari osećali bolje“ objašnjavajući da od trgovaca potiče tek pet odsto ukupnog otpada u Francuskoj. Ipak, oko 4.500 supermarketa već je sklopilo ugovore o donacijama, a inicijator Derambarš je, u međuvremenu pokrenuo sličnu peticiju i na nivou Evropske unije, koja je rezultirala pozivom Evropskog parlamenta da sve članice donesu zakone i pridruže se ovoj akciji.

Kompanija Metro keš end keri Srbija u potpunosti podržava inicijativu EU povodom inicijative za donošenje zakona protiv bacanja hrane. Raspoloženi smo da robu doniramo u humanitarne svrhe, ali u onom trenutku kad bude usklađen i poreski zakon u ovoj oblasti, kažu u ovoj kompaniji. Po rečima **Martine Petrović**, pi-ar menadžerke Deleza Srbija, uvođenje doniranja proizvoda čiji je rok trajanja pred istekom ili imaju oštećenu ambalažu, u stalnu praksu, bio bi značajan iskorak u pomoći lokalnoj zajednici.

Glad dece u Africi i Aziji

Svetska populacija ima više od sedam milijardi ljudi, što je brojka koja nosi nove izazove u pogledu proizvodnje hrane, zdravstva i obrazovanja. Najveće stope priraštaja su u nerazvi-

jenim zemljama, naročito među najsiromašnijim segmentima populacije. U ovom periodu svet dobija milijardu stanovnika svakih 12 godina. A, ko zna koliko je miliona godina otkako ljudi hodaju zemljom bilo potrebno da se 1800. godine dostigne prva milijarda?

U podsaharskoj Africi stope rađanja su visoka, a stopa smrtnosti se smanjuje. Kampanje protiv bolesti kao što su virus HIV i sida ili malarija pokazuju rezultate. Prema novom izveštaju, Afrika će dobiti milijardu stanovnika u idućih 40 godina. Prema današnjoj stopi rađanja, žene u Nigeru rađaju u proseku 7,4 dece. Inače, osamdeset odsto dece sveta živi u Africi i Aziji. Ovom velikom neproduktivnom segmentu populacije potrebne su usluge, škole, bolnice, i zaposlenje. Ne pomaže vam kada imate velikih broj mladih bez obrazovanja ili jedva pismenih i misli se da je to najveći izazov za nerazvijene zemlje, stoji u izveštaju UN.

Demograf u Svetskoj Banci **Džon F. Mej** navodi da u Africi samo 10 odsto dece završi srednju školu, a na fakultet ode samo jedan odsto. Snaga zemlje nije povezana s brojem ljudi, nego s brojem obrazovanih ljudi. S druge strane razvijene zemlje imaju manju stopu priraštaja. Evropa i Azija imaju najmanju. Tajvan ima najmanju stopu priraštaja na svetu i u proseku jedno dete po ženi. Visoko obrazovanje i migracija u gradove su faktori koji utiču na malu stopu priraštaja. Oko 2020. godine, što nije daleko, Indija će preći Kinu i postati zemlja sa najvećim brojem stanovnika na svetu. Za ovakvu populaciju na svetu hrana je i dalje najveći izazov. Međutim, gladovanje u svetu najvećim delom ne izaziva nedostatak hrane, već siromaštvo: polovina populacije u nerazvijenim zemljama živi u uslovima koje Svetska banka definiše kao ekstremno siromaštvo, to jest sa manje od dva dolara dnevno. A, to je grupa koja brže raste. Zbog politike koju vode bogati, samo za poslednjih godinu dana broj siromašnih u svetu, koji žive sa manje od 1,2 dolara dnevno povećao se za 44 miliona! Demografi se slažu da će rast populacije, naročito u Africi podstaci migracije u urbane regije. Kao rezultat, gradovi će postati veći, teški za upravljanje, s velikim divljim naseljima i delovima punim siromaštva.

(Nastaviće se)

Za godinu dana broj siromašnih u svetu, koji žive sa manje od 1,2 dolara dnevno povećao se za 44 miliona (Foto: un.org)

Afrika će dobiti milijardu stanovnika u idućih 40 godina (Foto: un.org)

SREMSKA MITROVICA • „MITROS“ POČINJE DRUGU FAZU PROIZVODNJE

Ugovorima do kvalitetne sirovine

Fabrika „Mitros flajšvaren“ koja je od pre dve godine u vlasništvu austrijske Kompanije „Gerlinger“ i u koju je do sada uloženo preko 25 miliona evra, raspolaže tehnološkim kapacitetima za klanje i preradu 5.000 komada svinja dnevno, a sada tokom dana preradi 800 svinja ili oko 3.500 komada nedeljno. Da bi savremena industrijska fabrika obezbedila siguran i trajan izvor sirovine i imala ugovorenu proizvodnju kvalitetne stoke nedavno je počela akcija promocije svoje firme i prezentacije draft ugovora sa proizvođačima svinja koji će, kako se smatra, doneti saradnju na obostrano zadovoljstvo.

Nakon Ležimira, Mandelosa, Čalme, Kuzmina ovi ugovori su prezentovani u Martincima poznatom selu po proizvodnji svinja. Na skupu su prisustvovali predstavnici „Mitrosa“, gradonačelnik Sremska Mitrovice

Ramo Adrović

Vladimir Sanader, vd načelnik za poljoprivredu **Vladimir Nastović** i direktor Agencije za ruralni razvoj grada **Petar Samardžić**.

- Zašto smo danas ovde? Završena je prva faza „Mitrosa“ i počinje druga. Mi sada imamo preko 260 stalno zaposlenih, a uskoro će ih biti bar za 100 više jer počinjemo drugu smenu rada. Cilj nam je da sve svoje obaveze prema državi i dobavljačima ispunimo i da za pet godina imamo nova ulaganja. Jer do sada mi smo u pokretanje „Mitrosa“ uložili 25,5 miliona evra od čega je 5,8 miliona evra državnog novca. Inače, Mitros pripada Kompaniji Gerlinger koja ima fabrike u četiri države: u Austriji, Mađarskoj, Rumuniji, a ova u Sremskoj Mitrovici jedina je koja ima klanicu - predstavio je ukratko fabriku **Ramo Adrović**, generalni direktor „Mitrosa“. O ugovoru će, kako je rekao,

detaljnije govoriti za deset dana kada od potencijalnih kooperanata dobije povratnu informaciju.

Budući da se uskoro uvodi druga smena „Mitrosu“ je neophodna dodatna sirovina i radna snaga. Za sirovinu su pripremljeni draft ugovori koji se prezentuju proizvođačima Srema i Mačve. Na prezentaciji u Martincima nakon izlaganja je postalo jasno da postoji mogućnost da se ugovori menjaju prema stavovima proizvođača sa ciljem da se nađu najpovoljnija rešenja za stočare i klaničare.

Cilj nam je da se napravi pet procentara u Sremu i Mačvi. Oni će biti u Šidu, Inđiji, Bogatiću, Grgurevcima a za peti se traži lokacija. Okupljeni martinački stočari su pažljivo slušali i tražili odgovore za svoje dileme, a poneki je iznio i svoja iskustva u stočarskoj proizvodnji. Tako je 85-godišnji **Petar Jovanović** tražio odgovor da li se može ispoštovati obećano jer je on imao neprijatnih iskustava sa drugim otkupljivačima svinja. Svojevremeno je deda Petar prodao 148 komada svinja, po ceni od 108 dinara kilogram, ali pošto nije imao registrovano gazdinstvo prodaja je bila realizovana, kako reče na skupu u Martincima, preko jednog komšije. Svinje su otišle, ali i novac jer ga do sada nije dobio. I subvencije za tov ne može da dobije, jer nema registrovano gazdinstvo pa ga zato interesuje koliko se u njegovom slučaju može sigurno raditi, ugovarati, zaraditi?

Mladi **Željko Komnenović** iz Martinaca smatra da se proizvodnja svinja isplati i da je saradnja sa Mitrosom šansa za oživljavanje sela, prilika za zaposlenje mladih, ali da oni moraju menjati navike.

- Nema sedenje do kasno u noć i ustajanja u 10 sati ujutro ako se

baviš svinjarstvom i poljoprivredom. Mladih treba da imaju druge navike života, ali oni koji se bave stočarstvom i saradnjom sa Mitrosom mogu profitirati - smatra Komnenović.

Fond svinja u Sremu i Mačvi mu je poznat, pa **Željko Komnenović** dodaje kako su veliki proizvođači ugasili svoju proizvodnju i počeli da se bave ratarstvom, a sada je stoka postaje zanimanje starih ljudi.

- Cena svinja je oko 150 dinara od Nove godine, a ranije je mat pozicija oko cene bila od Božića do sredine marta. Zahvaljujući „Mitrosu“ novom igraču i situacija je drugačija. Kapaciteti prerade postoje samo kad bi se deo mladih privukao na selu, jer stariji to ne mogu da izdrže. Koliko je svinja bilo nekad u selu govori podatak da je u mojoj ulici bilo 20.000 tovljenika a sada ih ima 300 - objašnjava Komnenović i dodaje da će se ugovorima

Željko Komnenović

Mitros vezati za kupovinu, a proizvođači za tov svinja pa neće biti učenjivanja i smanjenja cene.

Božo Savić koji sa sinom **Velimirom** gaji svinje u Martincima imaju 130 krmača u zatvorenom ciklusu, dobili su dve opreme za uzgoj od pokrajinskog fonda, imaju objekat van sela za tov u koji su uložili oko 50 000 evra u infrastrukturu.

- Imamo 10 jutara zemlje, a imamo i prioritet kod zakupa zemlje u državnoj svojini. Za saradnju sam sa Mitrosom jer će bit udruženje konkurencija u plasmanu, moramo imati genetski potencijal koji se traži. Ako mi oni daju bolje uslove od mog dosadašnjeg kupca moraću da o tome na vreme obavestim mog dosadašnjeg kupca. Uslovi će odrediti s akim ću saradjevati - kaže **Božo Savić** iz Martinaca.

Petar Jovanović

S. Đaković - M. Mileusnić

KUZMIN • U ORGANIZACIJI UDRUŽENJA ODGAJIVAČA SVINJA "GRANIČAR"

"Mitros" predstavio modele ugovora

Iako je bilo razmimoilaženja u stavovima oko uslova saradnje, generalni direktor "Mitrosa" je izrazio nadu će sa svinjarima iz Kuzmina ipak ostvariti saradnju

Protekle nedelje Udruženje odgajivača svinja „Graničar“ Kuzmin, organizovalo je skup na kome je kompanija „Mitros“ predstavila modele ugovora, a ovo prezentaciji su, pored brojnih svinjara, prisustvovali i predstavnici Grada Sremska Mitrovica, Uprave za poljoprivredu i Agencije za ruralni razvoj Sremske Mitrovice.

Generalni direktor „Mitrosa“ **Ramo Adrović**, predstavio je Kuzminčanima uslove saradnje, dok su i svinjari iz Udruženja uzgajivača svinja iz Kuzmina izneli svoje stavove

i dileme o uslovima međusobne saradnje.

Prema rečima **Živorada Živkovića**, predsednika Udruženja „Graničar“ Kuzmin, ovo je tek prvi sastanak, odnosno ovo su tek prvi pregovori, tako da ima još vremena da jedni druge saslušaju dok se ne donese konačna odluka.

Zoran Erić, predsednik Asocijacije stočara „Srem Mačva“ istakao je da je na uzgajivačima svinja da udruživanjem i usavršavanjem svinjarske proizvodnje postignu rezultate kojima će stvoriti uslove za

uspeh u ovom poslu, jer će samo na taj način moći da zaštite svoja prava.

Iako je bilo razmimoilaženja u stavovima oko uslova saradnje, generalni direktor „Mitrosa“ je izrazio nadu će sa svinjarima iz Kuzmina ipak ostvariti saradnju, najavio je povratka u ovo selo za desetak dana i dodao:

-Videćemo tada kako će uzgajivači odreagovati na „draft“ ugovore. Mi smo tu i mi nećemo ići nigde ni sledećih 50 godina. Želimo da izgradimo infrastrukturu oko sebe i kooperaciju sa svim onim farmerima koji su za to spremni.

Predstavnici Grada Sremska Mitrovica tvrde da se samo pregovorima može ostvariti saradnja i postići pozitivni rezultati.

-Lokalna samo samouprava stoji iza svakog dogovora naših poljoprivrednih proizvođača sa preradiivačima zato što su svi ti dogovori poželjni i dobri i iz njih može samo da se izrodi nešto dobro - rekao je načelnik Gradske uprave za poljoprivredu **Vladimir Nastović**.

Direktor Agencije za ruralni razvoj grada **Petar Samardžić** dodao je da će se sa ovim prezentacijama nastaviti i u narednom periodu, kako bi proizvođači mogli da iznesu svoje potrebe i probleme sa kojima se susreću u praksi.

S. Mihajlović

Farmeri na prezentaciji

Predstavljanje ugovora

Zimska škola svinjarstva

Krajem januara u prostorijama Mesne zajednice Kuzmin počela je sa radom Zimska škola svinjarstva i poljoprivrede u organizaciji Udruženja odgajivača svinja „Graničar“ iz Kuzmina.

Do sada su bila tri učesnika, a predviđeno je da predavanja traju sve do kraja februara. Nakon predavača dr **Dragomira Jeremića** iz „Shaumanna“ Agri Austrija, koji je govorio na temu

„Aktuelni problemi u ishrani svinja sa posebnim osvrtom na odgoj podmladka i ishranu krmača“, na naredna dva predavanja učesnici su bili **Dragan Svirčević**, „VGP“ Novi Sad i prof. dr **Vitomir Vidović**, Fabrika hrane za životinje „Tenen“ d.o.o. Čenej. Oni su govorili o temama „Traktori „HAT-TAT“ i ostala poljoprivredna mehanizacija“ i „Osvrt na moderno gajenje svinja“.

NOVI SLANKAMEN • SINIŠA TADIĆ, PROIZVOĐAČ JABUKA

Od jabuke se lepo živi

- U suštini, mi prodaju imamo cele zime, potražnja je konstantna a otvorili smo obe komore u hladnjači i polako prodajemo jabuke. Rusi su vrlo zahtevni kupci, i traže kvalitet za to što plaćaju, a mi to možemo da im obezbedimo, navodi ovaj voćar i kaže da se trude da ispoštuju standarde

Za Sinišu Tadića iz Novog Slankamena voćarstvo je osnovna delatnost kojom se bavi više od 15 godina. Kako ističe, reč je o porodičnom biznisu u koji su uključeni svi članovi, ali se po potrebi unajmljuje i radna snaga kako bi sav posao bio na vreme završen. Kao i mnogi voćari, počeo je sa jednim jutrom, a sada se njegovi zasadi jabuke prostiru na osam hektara, dok breskvu uzgaja na voćnjaku od jedan hektar. Pored voćarstva Siniša se bavi i ratarstvom, ali kako kaže, posao sa jabukama je posao budućnosti te namerava da ove godine unapredi proizvodnju, proširi zasade i postavi protivgradnu mrežu.

Siniša je jedan od malobrojnih poljoprivrednika koji hvali svoj posao, a imajući u vidu da je jabuka slankamenački brend poslovanje sa ruskim kupcima je više nego dobro i isplativo.

- Počeo sam 2002. godine kada sam posadio prvo voće, a reč je o jutru jabuka i nešto malo bresaka, nadajući se da će posao dobro krenuti i da će rod biti dobar. U međuvremenu smo uzeli neke kredite, dodatno kupovali zemlju, sadili nove zasade i širili posao, sreća je bila na našoj strani i neke dobre okolnosti - počinje priču Siniša Tadić, voćar iz Slankamena i nastavlja.

- Trenutno imamo osam hektara pod jabukom i jedan hektar pod breskvom te se trudimo da iz godine u godinu proširujemo zasade. Pored voća, dodatno se bavimo i ratarstvom pa tako uzgajamo krompir šećerac, pšenicu, kukuruz i sunco-kret ali na zemlji koju uzimamo u zakup - ističe on.

Tadići mahom uzgajaju sve sorte jabuka, od ajdareda, greni smita, do zlatnog delišesa i drugih aktuelnih sorti. Kada govori o situaciji u voćarstvu ovaj poljoprivrednik ističe da je godina bila veoma rodna i povoljna.

Siniša Tadić, voćar

- Prošla godina je izuzetno pogodovala voću, ukoliko izuzmemo grad početkom leta koji je malo poremetio rod, ali u svakom slučaju možemo reći da smo zadovoljni. Prinosi su bili jako dobri, recimo da je reč o nekom srpskom proseku, to je 50 tona po hektaru - kaže ovaj voćar i ističe da pored novih ima i neke stare zasade, gde je rod malo slabiji. Prema njegovim rečima, voćarstvo zahteva puno angažovanja i rada, pa je u posao uključena cela porodica.

- Tokom zime nema toliko posla kao u sezoni, te je sada aktuelno orezivanje voća. Ono što nam je sada najaktuelnije jeste prodaja proizvoda ističe ovaj voćar i kaže da su postigli zadovoljavajuću cenu koja se kreće u proseku od 45 za ajdared do 70 dinara za greni smit i delišes - kaže Tadić.

- S obzirom da sam član ZZ „Slankamenka“, jabuku skladištim u ULO hladnjači, jedan deo čuvamo kod kuće a preostale količine odmah prodamo, u 90 posto na rusko tržište.

- U suštini mi prodaju imamo cele zime, potražnja je konstantna a otvorili smo obe komore u hladnjači i polako prodajemo jabuke. Rusi su vrlo zahtevni kupci, i traže kvalitet za to što plaćaju, a mi to možemo da im obezbedimo - navodi ovaj voćar i kaže da se trude da ispoštuju standarde.

- Poznato je da je Slankamen čuveni voćarski kraj tako da sve ono što imamo u kontrolisanoj atmosferi, odnosno u hladnjačama maltene 100 posto se proda. To je u proseku 7.500 do 8.000 tona jabuke koja odlazi na rusko tržište. Vrlo malo proizvoda prodajemo na naše tržište jer je platežna moć mala - ističe on.

Prema analizama koje su nekoliko puta rađene, jabuka se u Slankamenu strogo kontroliše i vrši se odgovarajuća zaštita na najvišem nivou.

- Tako se prošle godine puno govorilo o tome da je srpska jabuka vraćena iz Rusije, to su bile samo priče jer je u tom momentu nekome to odgovaralo. Moram da istaknem da je teč o neistini i da

Ruski standard

- Kada govorimo o kriterijumima koji su neophodni da bi jabuku izvozili na tržište Rusije, prvo i osnovno je da bude kvalitetna i prvoklasna. Zatim traže da bude obojena, zlatni delišes da bude zelen, greni smit da ima tamnu boju a crvene sorte imaju jaku boju.

Kvalitet za tržište Rusije

nijedan kamion tokom prošle sezone nije vraćen.

Na pitanje može li jedna porodica da obezbedi sebi pristojan život od uzgoja jabuka, ovaj voćar optimistično tvrdi da može. Potreban je veliki rad - to je najbitnije.

Kako on na kraju navodi, bez pokrajinskih konkursa ne bi bilo lako povećavati proizvodnju, a gotovo bi bilo nemoguće postaviti protivgradne mreže i sistem za navodnjavanje. Tako se i ove godine nada da će mu sredstva biti odobrena kada konkursi budu otvoreni. Veliku zahvalnost, kako tvrdi duguje Agenciji za ruralni razvoj opštine Inđiji, koja mu je pomogla prilikom podnošenja dokumentacije na konkursima.

- Veoma sam zadovoljan konkursima, ispoštovao sam svu pro-

ceduru, papiri su bili uredni, a bez pomoći Agencije i Poljoprivredne stručne službe iz Rume sigurno ne bih uspeo - kaže on i ističe da je prezadovoljan kako je sve do sada prošlo.

Što se tiče planova za budućnost, prema Sinišinim rečima, planiraju da podignu još jedan zasad i maksimalno se posvete poslu.

- Planiramo da u budućnosti akcentiramo stavimo na kvalitet, samo ćemo proizvodnju podići na viši nivo. Sigurno da ćemo zanoviti neke voćnjake, odnosno stare da iskrčimo a nove posadimo.

Tadići se porodično bave i ratarstvom, ali ne u toj meri kao sa voćem. Siniša kaže da u ratarstvu ima manje posla pa je zbog toga i manji profit. U voćarstvu je ulaganje deset puta veće pa je i zarada bolja kaže on.

- Kod nas je takva situacija da je uvek jedna kultura jeftinija a druga skuplja, a na kraju profit od svake kulture bude isti, te je potpuno neisplativo. Zato mogu reći da je budućnost poljoprivrede u voćarstvu i sve više u povrtarstvu. U plastenicima se isto može lepo zaraditi, a jedna porodica može solidno da živi od plasteničke proizvodnje, recimo ako ima pod plastenicima 30 do 40 ari - kaže na kraju Siniša.

M. Balabanović

BERKASOVO • STANKO JOVANOVIĆ, DIPLOMIRANI INŽENJER POLJOPRIVREDE U PENZIJI

Sada mi je poljoprivreda samo hobi

Još dok je bio u radnom odnosu ovaj inženjer poljoprivrede uzeo je 17 jutara zemlje u arendu kako bi je obrađivao u slobodnom vremenu, tako da se i iz prakse dobro seća vremena u kojima je seljak od svog rada mogao lepo da živi i solidno da zaradi

Čeo životni put 82-godišnjeg Stanka Jovanovića iz Berkasova vezan je za poljoprivredu. Još kao mali išao je sa svojim ocem na njivu i sa radošću se seća moba koje su nekada bile popularne u njegovim rodnim Buđanovcima. Priča kako je svaka kuća u vreme dok je on bio mlad imala po desetak "duša", tako da nikad nije bilo problema kada je trebalo pomoći nekome iz komšiluka, a sada su sela opustela i laganu propadaju.

- Odrastao sam na selu, a presudna godina je bila sada već daleka 1948. kada sam imao 13 godina. Bio sam svinjarij hteo sam da čuvam svinje do kraja života, međutim, u to vreme bila je nacionaliza-

cija i mojoj porodici je oduzeta stoka. Pošto sam ostao bez posla, silom prilika krenuo sam u gimnaziju, a da se to nije desilo, ne bih nikada išao dalje od osnovne škole. Nakon gimnazije, završio sam poljoprivredni fakultet, jer je to bio način da se i dalje bavim onim što sam zavoleo još kao dete. Kad sam završio fakultet najpre sam radio u Platičevu, zatim u zadrugi u Grabovcima, pa sam onda za službom došao u Šid. U penziju sam otišao 2000. godine, a poslednje zaposlenje mi je bilo na tadašnjoj Uljarici - priča Stanko Jovanović iz Berkasova.

Još dok je bio u radnom odnosu uzeo je 17 jutara zemlje u arendu kako bi je obrađivao

u slobodnom vremenu, tako da se i iz prakse dobro seća vremena u kojima je seljak od svog rada mogao lepo da živi i solidno da zaradi.

- Sada se ne može poređiti ni broj grla koje drže domaćinstva sa onim kako je to nekada bilo. Jer, recimo, moja porodica je hranila po 50, nekada i 60 komada svinja, a sad mislim da to više niko nema. Ovaj loš položaj seljaka mogla bi da promeni država, tako što bi recimo dala neke podsticaje većim poljoprivrednicima. Danas više niko neće da radi, s obzirom da je loša situacija na selu, pa mladi odlaze ili u velike gradove ili u inostranstvo. Nekadašnje zadruge su bile dobar način udruživanja, pa bi i sada

seljaci trebali da imaju nešto svoje zajedničko, recimo poput kombinata koji su ranije postojali. Ovako kako je trenutno ne uliva mi nadu da će doći neka bolja vremena za seljake. Sada se dosta posla na njivi radi napamet, baca se đubrivo nekontrolisano, a nekada se sve to veoma detaljno analiziralo - kaže Stanko Jovanović.

Danas svoje penzionerske dane Stanko provodi u vinogradu kojeg je podigao iza kuće. Zasadio je stare sorte i kaže da mu taj hobi prija, jer je često napolju na vazduhu, a kada je zima vreme provodi najčešće uz partiju šaha sa svojim komšijom Vladom.

S. M. - M. M.

Stanko Jovanović u svom vinogradu

LEŽIMIR • U POSETI JOVANU STANOJEVIĆU

Treba menjati svest, a ne ministre

- Ja mnogo ne verujem u razne inovacije, pa tako nisam sklon ni da širim ruke ka velikim prerađivačima. Ukoliko i budu pravili farme, to će biti nešto za njihove potrebe, mi sitni nećemo moći da zadovoljimo njihove nametnute standarde i polako ćemo, ako se nešto ne promeni, nestajati, kaže Jovan Stanojević

Poslednjih godina, ili čak decenija, rekli bi oni bolje upućeni u problematiku srpskog sela, od agrara se živi sve teže i teže. Nedostatak novca kao i sve veća zapuštenost sela u kojima, iako po popisu živi polovina stanovnika Srbije, ostala su mahom staračka i srednjovečna domaćinstva, što njihovu obnovu za duži vremenski period čini nemogućom. Gradovi postaju prebukirani, u njima je sve više mladih koji traže posao, ali do poslova teško dolaze. Jednom napustivši selo, oni se na porodična imanja teško vraćaju. Kako u novim sredinama teško dolaze do dovoljno sredstava za život kakav žele i očekuju, najčešće se kasno žene i još kasnije začinju porodice. Na selima ukoliko i osta-

nu, najčešće ostaju muški članovi porodica. Kako devojke odlaze ili prosto ne žele da se udaju za poljoprivrednika, oni ostaju zauvek vezani za svoje oranice. Nažalost samo za njih.

Tradicija je sigurnost

Tako se, kako nam je objasnio i Ležimirac Jovan Stanojević stvarajući začarni krug iz kog se teško izlazi. Jedno povlači drugo, a da bi se moglo nadati boljem potrebnom je, smatra on, najpre jasno odrediti šta se želi i sa kime se to želi ostvariti. Domaća poljoprivreda sa stranim ulagačima, stranom pameću i novcem koji guši domaće paore – neće, siguran je vredni domaćin, doneti nikakvo dobro

onima zbog kojih se, kako se obično ističe, sve i radi.

- Od poljoprivrede se teško živi i tu nema šta da se doda. Naravno tu mislim na najveći dao nas poljoprivrednika koji se možemo zbrati u sitne. Može da priča ko šta hoće, ali razlog zbog kojeg opstajemo je samo taj što smo navikli da radimo i što nećemo ostaviti našu dedovinu u parlogu. A to što želimo da živimo bolje... to je sasvim normalna stvar. Nema čoveka koji ne želi da živi dobro. Ako radim vredno i pošteno, pošteno je i da od toga imam i sasvim dovoljno koristi, smatra Jovan.

Stanojević inače obrađuje 14 hektara zemlje. Radi, objašnjava nam, skromno, tradicionalista je i teško prihvata inovacije i „kreativne ideje“ koje se sve više nameću domaćim poljoprivrednicima.

- Odan sam tradicionalnom načinu života u svakom smislu, pa se toga pridržavam i kada je reč o poljoprivredi. Inovacije pratim, ali nisam sklon oduševljenju kada su one u pitanju, posebno ne ukoliko podrazumevaju potrebu dodatnog zaduživanja da bi se nešto novo uvelo u proizvodnju. Mnogi su tako radili pa nisu najbolje prošli. Teško je u Srbiji danas misliti mnogo unapred, a još je teže ako se zadužite kod neke od banaka koje kako nas barem ubeđuju, jedino što misle kada nude kredite jeste „naše dobro“, priča Jovan i dodaje: - Ne upuštam se u nagađanja i razmišljanja da li će proći ovo ili ono, ne povodim se za pričama o novim sortama, voću, egzotičnim kutlurama i slično. Sve je to kratkog daha i pre ili kasnije će se svi ti vratiti na ono što su i njihovi stari radili.

Proizvede do 120 svinja godišnje

Trenutno ima preko 20 ovaca

Jovan Stanojević

Strasni lovac

Pored poljoprivrede, **Jovan Stanojević** je veliki zaljubljenik i u lov. Clan je ležimirskog društva, a lovom se bavi već dve i po decenije. Kako kaže, ovu vrstu rasonode zavoleo je iz hobija, a kasnije, posto je zavoleo pirrodu, nerazdvojno se vezao za lovstvo. - Nekada je lovstvo bilo skup hobi, sada je to jeftinije i dostup-

nije. Mi na selu smo navikli da budemo i lovci, to nam takođe dođe poput tradicije. Lovio sam van teritorije Društva i Udruženja „Srem-Mačva“. Kad nisam na njivi, kada nema puno posla, onda sam obično sa lovcima i u prirodi. To je odličan način da malo prošetate, izbistrite glavu i spremite se za nove poslove, kaže Jovan.

Stranci neće doneti dobro

Na svojim oranicama, Jovan se je pšenicu i kukuruz, a tek u nešto manjem obimu detelinu, tek toliko koliko mu je potrebno da prehrani ovce kojih ima nešto preko dvadeset. U pitanju je ukršteni Vitermberg i Il De Frans. Uredno prati šta se dešava u svetu ovčarstva, ali kako ističe, još uvek se nije rešio na umatičenje stada, što mu svakako predstoji ukoliko bude želeo da unapredi svoju proizvodnju.

- Počeo sam iz hobija i ljubavi. Imao sam u početku par komada i dobro su mi došle. Računao sam kad već imam dvorište, neka ga one uređuju, ne moram ga ja nužno kositi. Međutim, onda smo posle došli do pet, kad je stiglo njih pet, mislio sam i radio, neka bude i deset, pa sam tako sa deset došao na dvadeset i više. Nisam siguran da ću u skorije vreme ići na trideset ili četrdeset, ali sam ovima zadovoljan. Nisu čista rasa, ali su kvalitetne, siguran je Jovan.

Pronađe Jovan i tržište za svoje jaganjce. Kaže, svaštarenje je u ovim teškim vremenima jedini izlaz za srpske poljoprivrednike. Najbolju cenu, 300 dinara postigao je za prošle praznike, a inače se, objašnjava, cena kreće oko 250 dinara po kilogramu.

- Imam ja i svinje. Godišnje uhranim od 100 do 120 komada svinja. Gledam da ne kupujem prasice, možda nekada dokupim, ali izbegavam. Tržište imam i saradujem mahom sa našim, ovdašnjim, malim klaničarima jer velikima kao što je „Mitros“ ili kao što ga predstavljaju oni koji su strance doveli – još uvek ne verujem. Do nedavno se govorilo kako je spas u malim pogonima, sada nas opet uče da će nas „giganti“ spasti i tako. A te „gigante“ smo već imali, pa eto kako je prošlo, a ovaj put još i nije domaći kapital, već strani koji će ugušiti male klaničare, tvrdi Jovan.

Zabrinut je Stanojević i za subinu malih proizvođača svinja.

Veliki međunarodni kapital i inostrani interesi omogućavaju i da se iz inostranstva uveze velika količina mesa čime će cena domaće robe, uprkos njenom nesumnjivom kvalitetu pasti. Oni koji ne budu želeli da se povinuju novim trendovima, moraće brzo da se povuku, a, dodaje, ne piše se najbolje ni onima koji će pokušati da opstanu.

- Kao što sam rekao, ja mnogo ne verujem u te razne inovacije, pa tako nisam sklon ni da širim ruke ka „Mitrosu“. Neka mu veruju na slepo oni koji su ga doveli, ja ću da sačekam. Ukoliko i budu pravili farme, to će biti nešto za njihove potrebe, mi sitni nećemo moći da zadovoljimo njihove nametnute standarde i polako ćemo, ako se nešto ne promeni, nestajati. Hrvatska i Mađarska su blizu, članice su Evropske unije i za očekivati je da će stranac koji odatle doalzi odande i dovoziri stoku. To je trebalo najpre ponuditi našim ljudima, insistirati na tome da to bude vlasništvo domaće, ali eto, objašnjava Stanojević o dodaje: - Nama malima ne ostaje ništa osim da se dogovaramo, ali i od toga nema ništa. Sve je manje poverenja, tako da smo prepušteni sami sebi. Kao i mali klaničari. To što oni recimo u svojim selima upošljavaju radnike koji ostaju na svojim oranicama i što otvaraju pogone i u drugim mestima to nikog ne zanima.

Da bi zaštitila svog poljoprivrednika, Srbija, po mišljenju vrednog Ležimirca, treba da učini sve kako bi se uvoz iz inostranstva smanjio.

- Mi imamo dovoljno od Boga da možemo sami sebi da proizvedemo hranu. Naši ljudi proizvode, obrađuju i kupuju. Pa tek onda, kada sebe obezbedimo, ako šta ostane, možemo da izvozimo. Ova situacija, da maštamo kako izvozimo, a da realno stalno uvozimo, ne vodi dobrom. Potrebna je korenita promena svesti i svesti, a ne ministara, zaključuje Jovan.

S. L.

Iz klupe direktno na praktičan rad

- Ne želimo da iz ove škole učenici odlaze na Biro za zapošljavanje, nego radimo tako da kada učenik završi našu školu, bude odmah potpuno osposobljen za praktičan rad, da može da započne samostalnu proizvodnju i da živi od svojih ruku, kaže direktor ove škole, Milan Pupovac

Dok se raspravlja i govori o potrebi uvođenja dualnog obrazovanja u naše školstvo, rumska Srednja Poljoprivredno prehrambena škola „Stevan Petrović Brile“, ovakav vid obrazovnog rada godinama uspešno realizuje. U jedinjoj poljoprivrednoj školi u Sre- mu, celokupna praktična nastava u oblasti poljoprivredne proizvodnje i proizvodnje hrane, obavlja se u školi na đачkoj ekonomiji, ukupne obradive površine od 100 hektara, odnosno u školskoj pekari. Učenici praktično rade i stiču znanja u okviru stočarske školske ekonomije, na voćnjacima, vinogradima, ratar- skim površinama, plastenicima. U Poljoprivrednoj školi započeo je sa radom savremeni Kabinet za veteri- nu i stočarstvo, površine 450 metara kvadratnih. Ovaj projekat vredan oko 22,5 miliona dinara zajednički su finansirali Opština Ruma sa 7,2 miliona dinara, pokrajina sa 13 miliona, a ostatak sredstava obezbedila je sama škola. Nedavno je škola svojim sredstvima kupila i šest visoko kvalitetnih nazimica, koje treba da se prase već polovinom meseca, i dva nerasta rase landras i durok. Za ovu kupovinu škola je izdvojila sredstva u visini od oko 550.000 dinara sa PDV-om.

- Malo je onih koji se mogu pohvaliti ovako modernim kabinetom koji pruža sve potrebne uslove za odličan teorijski i praktičan rad našim učenicima. Možemo da se podičimo i našom farmom svinja i ovako dobrim genetskim materijalom. Na farmi će raditi učenici, a visoko kvalitetnu prasad moći će da kupu-

ju svi stočari. Postaćemo tako budući resurs, baza za ceo Srem, i svi oni koji budu želeli moći će da kupe prase, nazime, čiste rase. Cene ćemo formirati tako da će zaista svako imati mogućnost da kupi prase elitne rase, govori direktor ove škole Milan Pupovac.

Na kupovinu kvalitetnog priplodnog materijala dugo se čekalo, kako bi novoizgrađeni kabinet za veterinu u rumskoj Poljoprivrednoj školi počeo da radi.

- Prošle godine kada smo započeli radove na izgradnji kabineta za veterinu i stočarstvo, planirali smo nabavku priplodnog materijala. Insistiramo na praktičnoj nastavi, tako da će veterinari i stočari sve što nauče na časovima i iz knjige, odmah praktično primeniti i u praksi. Ponosni smo na činjenicu da u ovako modernom objektu imamo rase kao što su landras, veliki jorkšir i durok.

Profesori i učenici zajeno ističu želju da njihova farma zaživi i da u budućnosti škola bude prepoznatljiva i po dobroj stočarskoj proizvodnji. Na svojoj farmi škola poseduje 10-tak grla krupne stoke rase holštajn i simental, oko 30 ovaca sa jaganjcima, ždrebnu kobulu i magaricu, dosta živine, ptica kao i mali zoološki vrt u kome svoje mesto pored ukrasne živine, pataka, imaju i jeleni lopatari, mufloni. Od kraja prošle godine učenici Srednje poljoprivredno-prehrambene škole „Stevan Petrović Brile“ u Rumi, svoju praktičnu nastavu obavljaju i u modernom voćnjaku na svojoj đачkoj ekonomiji. Na pola hektara

zemljišta tokom proleća su postavljeni stubovi, a krajem novembra je montirana i protivgradna mreža, prva koja se nalazi na teritoriji grada, čime je ovaj projekat završen. Zasad jabuka u 19 redova će na ovaj način biti zaštićen, a namerno će se ostaviti tri reda koja neće biti pod zaštitom kako bi učenici mogli da uoče srazmere štete koje nastaju usled elementarnih nepogoda poput grada. Za podizanje protivgradnih stubova SPPŠ „Stevan Petrović Brile“ je na osnovu konkursa od Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine dobila pola miliona dinara, dok je škola učestvovala sa 100.000 dinara. Zajedničkom investicijom postavljena je i protivgradna mreža za koju je pokrajinski sekretarijat izdvojio 120.000 dinara, a 480.000 dinara obezbedila je sama škola. Direktor škole, Milan Pupovac, ističe da su učenici smera poljoprivredni tehničar tokom praktične nastave učestvovali u poslu podizanja stubova kao i na montaži protivgradne mreže uz pomoć predstavnika firme „Agrol“ iz Temerina, od koje je mreža kupljena.

- Stručnjaci ove firme su obučili naše profesore i učenike koji se praktično osposobljavaju da, kada se na proleće ove godine mreža bude raširivala, budu potpuno obučeni za ovu tehnološku operaciju. Ovo je još jedan način da naši učenici po završetku školovanja iziđu kompletno obučeni za proizvodnju, govori Pupovac.

Na osnovu konkursa za opremanje poljoprivrednih škola, Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine, donirao je Srednjoj poljoprivredno-prehrambenoj školi „Stevan Petrović Brile“ u Rumi, novu mehanizaciju u vrednosti od 7.200 evra. Rumska Poljoprivredna škola je dobila novu OLT pneumatsku sejalicu sa dva diska, zahvata 165 centimetara i rotacionu frezu za obradu zemljišta u voćnjacima i vinogradima, koja takođe zahvata 165 centimetara. Direktor Pupovac govori da će sa ovom mehanizacijom svakako na

Direktor škole kraj nove mehanizacije

viši nivo biti podignuta obrada zemljišta, i da je svaka od ovih mašina veoma važno učilo pomoću koga učenici savlađuju nastavno gradivo iz oblasti poljoprivredne tehnike.

- Rad sa novim mašinama biće osavremenjen, kvalitetniji i bolji. Naša je namera da potpuno povežemo teorijsku i praktičnu nastavu. Ne želimo da iz ove škole učenici odlaze na Biro za zapošljavanje, nego radimo tako da kada učenik završi našu školu, bude odmah potpuno osposobljen za praktičan rad, da može da započne samostalnu proizvodnju i da živi od svojih ruku. Uz stečena praktična i teorijska znanja, i obučenosť iz oblasti poljoprivrede, oni će od toga moći da žive, izjavio je direktor Pupovac.

Uprkos teškim vremenima i problemima koji prate poljoprivredu, interesovanje učenika za rumsku poljoprivredno-prehrambenu školu je bilo izuzetno dobro, te su popunjena sva mesta u obrazovnim profilima veterinarski i poljoprivredni tehničar. Škola i dalje namerava da ulaže u svoju modernizaciju i podizanje kvaliteta nastave. Istovremeno čini se sve kako bi učenici vreme u školi proveli u jednom prijatnom ambijentu i sigurnoj sredini. U toku je uređenje učeničkog kutka, gde će svi daci koji čekaju početak časova ili autobus, u toplom i uređenom prostoru moći da čitaju, gledaju TV ili koriste internet.

M. Ninković

Opremljen Kabinet

Nazimice

POGLEDI

Taoci svetskih korporacija

Imali smo nedavno privatizaciju PIK "Bečej", pa je više od 600 ljudi ostalo na ulici. To je oko 2.000 gladnih usta u Bečeju, koji se nalazi u „pustinji“ za proizvodnju hrane!

S tvaranjem uslova za ulazak stranih investicija u poljoprivredu, što će se dogoditi stupanjem na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj uniji, nagoveštavale su se drastične promene u toj oblasti, sa ozbiljnim posledicama po egzistenciju srpskog seljaka. Na to ukazuje iskustvo zemalja u kojima je došlo do koncentracije vlasništva nad obradivom zemljom i prirodnim resursima u rukama velikih investitora i međunarodnih korporacija, objašnjava publicista Branislav Gulan koji se zalaže za to da država i mali proizvođači ostanu vlasnici zemlje. Jer, u praksi se pokazalo da poljoprivreda nije interesantan za stane ulagače u tu oblast. Najbolji podatak je činjenica da je od direktnih

stranih investicija koje su stigle u Srbiju posle demokratskih promena 2000. godine samo 0,6 do najviše 1,7 odsto godišnje je odlazilo u agrar! U Srbiji se proces "otimanja" poljoprivrednog zemljišta odvijaju kao sastavni deo privatizacije, koji najpre podrazumeva ukupnjavanje poseda, a potom prodaju, po visokim cenama, stranim korporacijama. Taj process će ojačati posle 1. Septembra 2017. godine, kada će stranci moći legalno da psotaju vlasnici zemlje u Srbiji, naavno ukoliko država nešto ne učini da to spreči. U prilog tome najbolje svedoči podatak da četvorica najvećih domaćih srpskih tajkuna poseduju, u proseku, po 25.000 hektara oranica, koje su stekli kupovinom poljoprivrednih preduzeća u Vojvodini. "Sa ovakvom

agrarnom politikom poljoprivreda se sve više posmatra kao provereni recept za sticanje profita male grupe ljudi, a ne kao dobra osnova za prehrambenu sigurnost stanovništva.

Podsetiću na to da su kroz privatizaciju uništeni poljoprivredni kombinati, koji su bili zaokružene celine. Tako su, primera radi, na žalost, sada svi profitabilni delovi PKB-a (Imlek, Pekabeta, Frikom), privatizovani. To rasparčavanje je dovelo dotle da prvo Salford, a sada sada novi vlasnik imaju monopol na tržištu mleka, a kriza od pre nekoliko godina pokazala nam je kako je kada velika firma dikтира uslove otkupa, kaže Gulan.

Otimanje obradivog zemljišta u Srbiji odvijalo se kroz društvenu i svojinsku transformaciju, a kraj-

nji efekat je bio poražavajući. Od 2.284 preduzeća, privatizovanih u periodu od 2001. do 2012. godine, u stečaju je završilo 1.070, dok je u slučaju 664 preduzeća raskinut kupoprodajni ugovor. Tako su i poljoprivredna preduzeća i zemljište u društvenom vlasništvu postali predmet privatizacije, sa lošim ishodom. Podaci ukazuju i na činjenicu da su u 253 privatizovana poljoprivredna preduzeća evidentirane brojne nezakonitosti jer prethodno nije rešeno pitanje njihove svojine nad poljoprivrednim zemljištem. Osim toga, otpušteno je blizu 100.000 poljoprivrednih radnika. Znači ostalo je više od 300.000 gladnih usta. Na sve to je, u izveštaju iz 2012, upozoravao i Savet za borbu protiv korupcije, dok razmere prisvajanja

državnog i zadružnog zemljišta, nisu poznate jer su novi vlasnici knjižili ne samo društveni kapital koji su kupili, već i državnu i zadružnu svojinu.

- Zato se ja i sad zalažem da PKB ostane državno preduzeće. Eto, imali smo nedavno privatizaciju PIK „Bečej“, pa je više od 600 ljudi ostalo na ulici. To je oko 2.000 gladnih usta u Bečeju, koji se nalazi u „pustinji“ za proizvodnju hrane! – navodi Gulan.- Koliko je to potrošački gubitak najbolje će vam reći prodavci u Bečeju, koji će imati znatno manji pazar. Jer, uvek kada su radnici PIK „Bečej“ dobijali platu, i onu minimalnu, oni su se radovali, pazaru! Sad tuguju!

(februar 2017.g)

BAČINCI • ILIJA ŠANDOR, ODŽAČAR U PENZIJI

Samouki korpar 15 godina pleće korpe

Iako je otišao u penziju pre skoro 15 godina, 77. godišnji odžačar Ilija Šandor iz Bačinaca i dalje se bavi svojim poslom, čišćenjem odžaka. Ni velika hladnoća mu nije smetala da po pozivu ode u bi-

lo koje selo ili Šid, a uz taj posao svakodnevno se bavi i svojim dugogodišnjim hobbijem – korparstvom. Da pleće korpe naučio je sasvim slučajno, a danas mu ta zanimacija predstavlja ne samo odmor i beg od

„Dnevno mogu da napravim jednu korpu i prodajem ih od 250 do 500 dinara, u zavisnosti od vrste i veličine. U samom procesu pletenja, prvo se pleće dno korpe, pa se lagano kreće ka gornjem delu, a ručke, ukoliko ih ima, dolaze tek na kraju – kaže Ilija Šandor, penzioner iz Bačinaca

svakodnevice, nego i dodatak kućnom budžetu.

-Korpe se pleću od pruća, najčešće od vrbe ili divljeg bagrema, koje nabavljam u kanalima duž auto puta, mada malu količinu imam i u svojoj bašti. Bagrem može da se seče u bilo kojeg doba godine, kada se osuši mora da se skuva i da mu se oguli kora, a onda se cepa na trake. Tih traka ima ukupno četiri i one se posle sortiraju po veličini i kvalitetu. Klasiranje je najteži posao, teži čak i od samog pletenja. Baš zbog toga što se ljušte, korpe koje se naprave od takvog pruća su svetle boje. Kaiševе koje pletem pravim ručnim nožićem, to mi je priručni alat, a napravio sam ga sam. Imam kapul u koji pozabadam šiblje i posao može da počne. Dnevno stignem da napravim jednu korpu i prodajem ih od 250 do 500 dinara, u zavisnosti od vrste i veličine. U samom procesu pletenja, prvo se pleće dno korpe, pa se lagano kreće ka gornjem delu, dok ručke, ukoliko ih ima, dolaze tek na kraju – objašnjava Ilija

Za korpe vlada veliko interesovanje

Sečenje bagrema na trake

iz Bačinaca i dodaje da za njegovu proizvodnju ima toliko interesovanja da bi dnevno petorica ljudi mogli da prave robu po porudžbini.

Kaže da su se neki momci iz sela interesovali i dolazili da od njega nauče taj zanat, ali kada su shvatili da za to treba oštro oko i dosta strpljenja, brzo su odustajali i dodaje:

- Mladi bi odmah hteli da zarade, ne žele da ulože puno rada i

truda. Oni dođu u devet kod mene da gledaju i uče, ali ja sam tada već gotovo sve završio, jer svako jutro ustajem u četiri sata da isporučim one koji su naručili korpe za taj dan. Pletenje mi je sad postalo svakodnevna navika, ne bih mogao da zamislim dan bez toga.

S. Mihajlović
Foto: M. Mileusnić

PENZIONER - RATAR

SREMSKA MITROVICA • MILOŠ KRSTIĆ, NE ZABORAVLJA ZEMLJU I SVOJE MARTINCE

Do njive i nazad ide na biciklu

Naš narod često kaže da ko se jednom počne baviti nekim zanimanjem, to zauvek ostaje. Za deda Miloša Krstića, rodnom iz Martinaca, a više od pola veka stanovnika Sremske Mitrovice, bavljenje poljoprivrednom je večno zanimanje

Osamdesetjednogodišnji Miloš Krstić iz Sremske Mitrovice je penzioner koji je svoju penziju zaradio u nekadašnjem Gradjevinskom preduzeću „Proleter“ i čuvenoj Fabrici papira i celuloze „Matroz“. U penziji je 20-ak godina, ali ne miruje i gde god ide - ide svojim biciklom. O tom svakodnevnom putovanju biciklom po gradu i širem području, deda Miloš bi mogao da ispriča zanimljive priče, a nama je ispričao kako na svom vernom dvotočkašu, kad treba, svaki dan ide u 15 kilometara udaljene Martince.

U rodnom selu Martincima deda Miloš sa suprugom poseduje oko tri jutara zemlje, a upravo zbog zemlje on u selo odlazi - biciklom. Starost mu ne smeta i ne oseća je toliko, jer zemlju voli oduvek, nekada je nije imao, a sada kada je kupio svoje parče, naj srećniji je.

Krstić potiče iz poljoprivredničke porodice, imao je brata koji je ostao na selu, a njemu su po dogovoru u porodici podigli kuću u gradu koju je Miloš završio i napunio sa svojom životnom saputnicom. A davnu želju da u Martincima ima komad zemlje deda Miloš je sada ispunio.

- U mladosti sam otišao sa sela, ali selo uvek volim i nikada ne mogu da ga zaboravim. Zato sam kupio tu zemlju. Ja nemam mašine da je obradjujem, zato sam našao čoveka koji mi radi i ja mu za to plaćam. To nije aredna već angažovanje od posla do posla. Plaćam sve iz svog džepa: oranje kad je sezona, prskanje kad treba, berbu kad sazri, skladištenje kad je vreme i tako redom. A tim biciklom idem do sela da mogu otići u centar, do poljoprivredne apoteke, do njive. Do sela imam oko 15 kilometara ako računam put od moje kuće u gradu do Martinaca - kaže deda Miloš.

Izračunao je da mu za to treba oko sat i po. Kad sedne na bicikl vozi polako, jer se ne žuri. Nije mu taj put ni ništa ranije dok je bio mlađi, ali sada je 81. godina i oseti teret vremena i godina na leđima, pa pravi ponekad pauze u putu.

- Nisam se proslavio na poslu ni u „Proleteru“, ni u „Matrozu“ jer ni-

Miloš Krstić, penzioner i seljak

sam bio po ukusu šefova, ali sam se izvukao iz teškoća. Kupio sam oko tri jutara zemlje jer ja sam domaćinski sin, iz porodice u kojoj se od zemlje živelo i na njoj hranilo vekovima - priča Miloš Krstić.

Poznato je porodična istorija koju je na mladje Milošev otac. Priča o Krstićima je priča o tri brata tog prezimena koji su došli u ove krajeve sa Kosova kada je Arsenije Čarnojević vodio Srbe.

- Jedan Krstić se naselio na jednoj strani, drugi na drugoj i mi danas posle nekoliko vekova, nismo ništa jedni drugima. Imamo isto prezime, krsnu slavu i zajedničko groblje u selu. Mi smo, znači, tri loze od jednog korena - ističe starina Miloš i ponovo se pričom vraća na zemlju koju je kupio i na koju dolazi biciklom.

Ove godine čoveku je platio da utovari seme, da ga prenese na njivu, zaseje, skine usev, odnese u mlin. Nikom ni dinara nije dužan. Nema mašine i zato plaća, inače bi radio sam. Iskreno govoreći, nema računicu, ali nije ni izgubio, a

ta zemlja koji ima za Miloša Krstića je, kako sam kaže, veza sa Martincima, sa njegovim ljudima.

- Nisam zaradio, ali dobro dodje kada odnesem pšenicu u seoski mlin i prodam. Ove godine sam na ženi-moj parceli od tri frtalja jutra koncem oktobra sejao pšenicu, sortnu iz poljoprivredne apoteke. Nadam se da će dobro roditi. Na druge dve parcele sam planirao kukuruz i čekam vreme za to. Ali imam jedan problem. Da bih mogao da podignem novce za svoj proizvod morao sam da se registrujem kao poljoprivredno gazdinstvo. Registrovao sam svoje gazdinstvo iako imam malo zemlje, ali tako mogu da dobijao uredno svoj novac. U protivnom bih imao problema, imam svoj broj i ne bojim se - govori Krstić.

Podstičaje na zemlju dobija ali od njih ne zavisi. Bilo je dobro dok su bili 12.000 pa 4.000 dinara, ali se ne zna koliki će biti ove godine.

Ljubav prema zemlji, kaže Miloš Krstić, pokušaće da prenese na mladje naraštaje - na svoje unuke. Voleo bi to, ali sumnja da će tako biti. On bi voleo da tu zemlju neko nastavi da radi i da, ako može, još kupi koje jutro. S.Đ.

O JEDNOJ OD NAJSTARIJIH I NAJPOZNATIJIH PASMINA KONJA U RUSIJI

Orlov kasač - kriza i spašavanje rase

Piše: dr Miroljub Milić

Početak 1985. godine u bivšem SSSR-u je bilo 54.813 grla čistokrvnih Orlovih kasača.

Ali 1990-tih godina počelo je naglo opadanje brojnog stanja kasača zbog ekonomske krize u Rusiji. 1997. godine količina kobilica Orlovih kasača je pala do kritičnog broja – 800 grla (u to vreme kad je za rad sa rasom neophodno bar 1000 kobilica). Mnoge egrele su propadale i konji su tamo umirali od gladi ili svi kompletno su slani na klanje. Nakon raspada SSSR-a pojavili su se privatnici, ali oni nisu hteli da se bave odgojem Orlovih kasača, davali su prednost ekonomičnijem Americkom kasaču ili Ruskom kasaču. Nagradni fond na trkama kasača za Orlovce je bio premali čak i u Moskvi, a da ne govorimo o provinciji.

Spašavanje Orlovih kasača pokrenuli su entuzijasti – specijalisti i ljubitelji iz raznih regiona Rusije, uključujući i Asocijaciju kasačkog konjarstva "Sodruzestvo", koja učlanjuje ljubitelje kasača raznih zemalja iz ZNG. Zahvaljujući asocijaciji stupilo se u kontakt sa francuskom asocijacijom ljubitelja kasača, delegati koje su 1997. godine napravili velike ergele za odgoj Orlovih kasača. Nakon toga bio je potpisan sporazum o "Danima Rusije" na francuskom hipodromu Vensen (*Vincennes*) gde su se takmičili Orlovi kasači i "Dani Francuske u Rusiji", gde je sponzor bila Francuska kasačka asocijacija.

Pored promovisanja rase u Rusiji i inostranstvu, bile su preduzete

mere da se poveća brojno stanje kasača. Tako su na Moskovskom hipodromu povećali nagradni fond u svim trkama Orlovih kasača, a zatim povećali brojnost grla u svim kategorijama. Nacionalnu rusku rasu krenuli su da podržavaju na svim hipodromima Rusije – Saratovskom, Kazanskom, Novosibirskom, Permskom i dr. Pojavile su se privatne ergele koje su se bavile odgojem Orlovih kasača. Poboľšan je trening i uslovi uzgoja kasača. Zahvaljujući preduzetim merama Orlovi kasači su počeli ponovo da pobeđuju. Ali bez obzira na to, što je počeo lagan uspon i rast brojnosti Orlovih kasača, da bi se rasa spasila treba jos puno rada i napora.

Savremeni orlov kasač

Rasa Orlov kasač je bila registrovana u Ministarstvu poljoprivrede Ruske Federacije 2007. godine kao rasa ruske selekcije. Današnji Orlovi kasači, pogotovo "kralj 70-tih godina" svetlo-sivi Pion i njegovi unuci Kipr i Kovboj, Ippik i njegov sin Kolorit su bili mnogo bržiod Orlovaca sa početka stoleća.

No, u celini oni ne mogu da izdrže pritisak od strane americkih kasača, koji su genetski brzi. Ali Orlovci ipak pokazuju odlične rezultate. U Rusiji apsolutni rekord brzine - 1 minut 57,2 sekundi na 1600 metara, za kasače svih kasačkih rasa, pripada Orlovcu Kovboju. Taj kasač ridje boje pokazao je taj rezultat na Ramenskom hipodromu 1991. godine.

Aleksandra Korelova i Balagur, 2008

Na današnji dan, u rasi Orlov kasač, postoji 8 osnovnih linija. Vodećom linijom izmedju njih se smatra linija Piona – što po količini priplodnjaka, što po kvalitetu potomaka, a pre svega po brzini. Sada na ruskim ergelama ima oko 700 rasnih Orlovih kobilica i pola stotine pastuva, dok su početkom XX veka ruski konjari imali 20 hiljada Orlovih kobilica. Sada su svi hipodromi popunjeni domaćim i uvezenim "amerikancima", koji potiskuju ne samo Orlova, već i ruskog kasača.

Druge jake linije su linije Ulova, Pilota i Kvadrata. Nešto manje predstavnika ima linija dede Piona – Otboja, preko sinova Lunatika i Korsara. Neznatno predstavljeni u rasi su linije Voina, Vetra i Barchuka.

Savremeni centri uzgoja Orlovih kasača se nalaze u Rusiji i Ukrajini. Prvenstveno sa rasom radi Cesmenska ergela, Moskovska, Permska, Alatajska – od 86 aktivnih ergela u Rusiji. U Ukrajini – Dubrovska ergela. Takođe sa rasom rade Sadrinska ergela, Novotomnikovska, Zavivalovska, Petrovska, Tatarska, privatna ergela OOO "Urozhaj", OOO "LAG-Servis", ZAOO "Kusumski" I dr.

Zbog toga što Orlovi kasači gube u trkama sa Ruskim i Američkim kasačima, za njih se organizuju zatvorena takmičenja i posebne nagrade. Izmedju njih najznačajnije su "Nagrada Barsa", "Nagrada Piona", "Nagrada Morskog Priboja", "Nagrada Otklika", "Nagrada Pariza", "Nagrada Francuske" i sl.

Po rezultatima 2004, 2005 i 2006. godine najbolji kasači u Rusiji, po količini osvojenih nagrada, su bili Orlovi kasači: 2004. i 2005. godine – Poprek (Potok – Perikola 1998, 2.04,5) i 2006. godine – Lotos (Termin – Lokacija 2000, 2.03,7). Oni su uspeali da osvoje više nagrada nego brži od njih Ruski i Američki kasači.

Uspeh u konjičkom sportu

Orlov kasač – unikalna rasa konja, koja nema analoga u svetu. Sem kasačkih trka, veliki i lepo obojeni kasač, može se koristiti skoro u svim vidovima konjičkog sporta. Dobar primer za to je svetlo-sivi pastuv Balagur, praukun Piona, koji je sa svojom džokejkom

Aleksandrom Korelovom više puta osvajao različita oficijalna i privatna takmičenja u Rusiji i inostranstvu.

Korelova i Balagur zauzimaju mesto u prvih pedeset po rejtingu Medjunarodne federacije konjičkog sporta. Dugo godina su bili broj jedan u Rusiji i zauzeli su najbolje izmedju svih ruskih takmičara 25-to mesto na Olimpijadi u Atini 2004. godine. U Honkongu na Olimpijadi 2008. godine Korelova i Balagur zauzeli su peto mesto.

Biografija Balagura je veoma interesantna. Od tri do deset godina on je "radio" u konjičkoj policiji. "Pasaz" i "piafe" naučio ga je cirkuski radnik za vreme odmora zimi, dok nije bilo posla u policiji. Sa deset godina Balagur je bio otkupljen od policije i počela je njegova sportska karijera sa Aleksandrom Korelovom.

Nešto kasnije vlasnik Balagura je poslao par na stažiranje u Nemačku jer je uvideo u Balaguru buduću sportsku zvezdu. Aleksandra je opisala karakter Balagura u jednom od intervjua: "On je veoma pametan, vredan i jako voli da radi. On je pravi sportista. Želi da pokaže sebe sa najbolje strane, oseća koliko je situacija ozbiljna. Razlikuje takmičenja od treninga. Balagur je jako hrabar i veoma radoznao konj."

(Kraj)

Standardbred

Tablica savremenih rekorda Orlovskih kasača

Distanca	Uzrast	Pastuv (godina rođenja)	Rekord	Kobila (godina rođenja)	Rekord
1600 m	2 godine	Logotip (Popugaj – Lilia 2006)	2.09,2	Кавычка (Kuplet – Kovбойка 2012)	2.08,7
	3 godine	Korifej (Final – Kipa 2009)	2.03,5	Floristika (Žarkij – Filarmonija 2008)	2.04,3
	4 godine	Kuraž (Rubin – Kamelija 2010)	2.01,2	Belizna (Imperator – Belosnežka 2010)	2.02,4
2400 m	Stariji uzrast	Kovбой (Blokpost – Krutizna 1984)	1.57,2	Priprava (Ivasь – Pridača)	2.02,5
	3 godine	Kolenkor (Kuplet – Konka 2012)	3.10,9	Кавычка (Kuplet – Kovбойка 2012)	3.11,2
	4 godine	Крещатик (Kuplet – Kumanika 2012)	3.09,0	Кавычка (Kuplet – Kovбойка 2012)	3.10,4
3200 m	Stariji uzrast	Ippik (Persid – Ifigenija 1980)	3.02,5 r	Priprava (Ivasь – Pridača)	3.08,3
	4 godine	Kipr (Pomрей – Krutizna 1982)	4.17,6	Kupjora (Parlament – Kupava 2010)	4.23,7
	Stariji uzrast	Pion (Otklik – Pridannica 1966)	4.13,5 r	Kapitansa (Bubenčik – Vidrođena Kulьtura 1935)	4.21,6 r
4800 m	4 godine	-	-	Kupjora (Parlament – Kupava 2010)	6.58,0
	Stariji uzrast	Pikador (Inžir – Pribylь 2000)	6.48,3	Тоня R (Varmik – Meža 1901)	7.09,4

GRGUREVCI • ŠTA JE UČINILA ZA SVOJE SELO LJILJANA NEDELJKOVIĆ, DOBITNICA SPECIJALNE NAGRADE ZA FILANTROPIJU

Za lepši život u selu

Žene okupljene u Udruženju „Višnja“ realizovale su niz akcija koje su obuhvatile uređenje seoske mesne zajednice, parka, organizaciju kulturnih manifestacija... One su poručile su da i seoska deca vole da budu u lepo uređenim prostorijama, pa su krećile i uredile prostorije zabavišta i organizovale uređenje zapuštenog seoskog parka sa 88 stabala

Kada je pre osam godina u Grgurevcima osnovano Udruženje žena „Višnja“ mnogi su tada pomislili: evo još jednog ženskog udruženja koje će okupljati pripadnice nežnijeg pola, koje će šiti, pevati i heklati. A, od početka do sada, rad „Višnje“, **Ljiljane Nedeljković**, predsednice tog udruženja, kao i njenih članica, daleko je od heklanja i pletenja. One ne beže od takozvanih ženskih poslova, ali se i hvataju i muških poslova, što su drugi zapazili. Tako je rad prve među njima Ljiljane Nedeljković nedavno krunisan specijalnom nagradom „Virtus“ koja se dodeljuje za filantropiju.

Šta je Ljiljana Nedeljković, zajedno sa ostalim članicama Udruženja „Višnja“ učinila za svoje selo da bi zaslužila nagradu? Ukratko, to su broje akcije radnog karaktera - komunalne, ekološke, književne, kulturne, etno akcije, a uskoro će početi da proizvode organske hrane od na isti način proizvedenih višanja.

Kako je došlo do nominacije za ovu prestižnu nagradu?

- Mene je za ovu nagradu predložila **Ljiljana Sanadrović**, naša peškinja i članica Udruženja „Višnja“. Nominacija za nagradu obuhvatila je kompletnu našu dokumentaciju, odnosno istorijat rada udruženja koji traje osam godina, sa svime što smo pokrenuli i postigli. To su raznoliki projekti, ali su namenjeni za dobrobit sela i meštana. Mi svake godine imamo Fruškogorski

etno festival u okviru „Kola Srema“, jednom ili dva puta književno veče, organizujemo radne akcije, a sada pripremamo treću knjigu pesma upravo pomenute Ljiljane Sanadrović koja treba da izađe iz štampe. Znači za svakog imamo po nešto.

Šta ste radili na planu uređenja svog sela ?

- Na početku delovanja uređivali smo prvo zgradu mesne zajednice i to iz dobrovoljnih priloga. Udruženje žena „Višnja“ je odredilo četiri žene koje su obišle celo selo, od kuće do kuće su išle i tada smo prikupili tada impozantnih 90.000 dinara. Te pare smo namenile uređenju objekta mesne zajednice. Spoljni zidovi i fasada su oguljeni, sredjeni, a sve završeno od temelja do krova. Posle smo uređivale dečiji vrtić u selu preko projekta nazvanog „I mi volimo lepo“. Bili smo kivni zato što se

u nekim gradskim vrtićima sredjuje unutrašnjost spoljašnjost i slično, a u selima ne. Krenule smo u to same. Radili su i majstori, sredjene su prostorije, takoda je i spolja i unutra sredjen vrtić.

Na tome niste stale. Uradile ste krov objekta i sprećile dalje propadanje...

- Prvo smo okrećile objekat, a naredne godine smo uradili projekat dalje za uređenje zabavišta. Novac za vrtić smo počele da skupljamo svojevremeno u Lačarku, na promociji prve knjige Ljiljane Sanadrović. Radila sam posle projekat za pokrajinski konkurs pod nazivom „Selo sa razglednice“, ali smo odbijeni, jer nismo ispunili sve propisane kriterijume. Naredne godine kada je izašao isti konkurs, ja kao pojedinac sam uradila projekat za Mesnu zajednicu grgurevci i tada se on zvao „I mi volimo lepo“. Pokrajinski sekretarijat za privredu gde sam konkurisala je odobrio pare i mi smo tada imale novac da stavimo dalje - postavile smo prozore na zabavište. Ali, zabavište je prokišnjavalo. Kasnije smo tražile u tadašnjoj Direkciji za izgradnju grada da obezbedi pare u te namene. Uspeli smo i rekonstrukcija krova zabavište je bila kompletno rešena za neko vreme.

Pokazale ste se kao kreativne i štedljive. Da li je istina da ste iskoristile i stari crep sa zgrade?

Uživamo svi zajedno

- Mnogo truda, vremena i muke sam uložila da bi smo svi zajedno uživali u lepim manifestacijama, u urednim i čistim ulicama i parkovima, u osmehu na licu dece iz zabavišta i škole, u ekskurzijama po Srbiji - rekla je Ljiljana Nedeljković, prilikom dodele specijalne nagrade „Virtus“.

Ljiljana Nedeljković (druga s leva) sa dobitnicima nagrade "Virtus"

- Od skinutog crepa sa te zgrade mi iz Udruženja „Višnje“ smo zamislile da napravimo ukrasne staze u dvorštu zabavišta. Našle smo majstora i on je uređio nešto poput behatona tako da je prilaz zabavištu sada sa ukrasima od starog crepa koji su poput mozaika.

Koliko i kako doprinosite kulturnom životu sela?

- Svakog 17. marta mi organizujemo književno veče pod nazivom „Proleće za Nadu“ u pomen našoj saradnici Nadi, koja nije sa nama. Tako će biti i ove godine. Tu će biti još organizovane književne večeri, promocije, kao i tradicionalne manifestacije Fruškogorski etno festival u okviru „Kola Srema“ i slično.

Projekat „Višnja za višnju“ podržao je Zavod za ravnopravnost polova Vojvodine. Dokle je stigao taj neobični projekat?

- Zasadili smo divan zasad višnje, a plodovi višnje će biti nešto što ćemo iskoristiti kao brend. Naime, mislimo da od višnje pravimo sokove, pekmeze i džemove, koji će biti prepoznatljiviji. Očekujemo ove godine prvi rod višnje iz zasada koji je prethodne godine zasadjem. Bićemo u mogućnosti da od voća napravimo proizvode koje ćemo, umesto ručnih radova, ubuduće nositi na sajmove i susrete.

Očistile ste i uredile park sa u blizini Grgurevaca. Kako ste došli na tu ideju?

- Stabla su zasadjena u znak sećanja na Tita kada je to bila sveopšte akcija. Park je na potesu prema

Mandelosu, u trouglu kod stare česme, gde je nekada bilo rimsko izvoriste. Zasad koji je posadjen posle Titove smrti kasnije nije uređivan, a sada je očišćen i pokošen. Naša jedna meštanka je ostvarila projekat za nastavak uređenja ovog prostora, a sada kada je sreden ljudi prođu i kažu da je to pravi park. Uređenje će biti nastavljeno jer treba da se postave stolovi, uredi amfiteatar gde bi bila škola u prirodi, gde bi dolazile gradske i seoske škole na časove u prirodu. Sve u svemu Grgurevčani će imati uređen seoski park, koji će osim njih koristiti posetioci, ali i turisti. Uređenje ovog parka jedna je u nizu aktivnosti, kojom Udruženje žena „Višnja“ iz Grgurevaca i ja kao predsednica doprinosima svima nama u selu.

Kako ste park finansirali ? Šta su naredni planovi ?

- Aktivnosti uređenja parka delimično su finansirane i novcem iz okvira projekta uređenja okoline i zaštite životne sredine, za koji nam je obezbeđeno 55.000. dinara. Uloženo je tu mnogo volonterskog rada kao uostalom i u drugim aktivnostima. Plan nam je da radovi budu završeni u parku do manifestacije „Kola Srema“. U plani Udruženja žena „Višnja“ je da održimo književno veče u martu, proslavimo Dan žena, učestvuemo u organizaciji Kola Srema i Fruškogorskog etno festivala, ali i organizujemo sportski dan kao što imaju neke druga sela - planira Ljiljana Nedeljković, predsednica Udruženja žena „Višnja“ iz Grgurevaca, dobitnica specijalne nagrade „Virtus“ od Fondacije „Trag“ iz Beograda.

Tekst: **S. Đaković**
Foto: privatni album

Kolo Srema

Priprema za organsku proizvodnju

Etno manifestacija u Grgurevcima

PREDLOG U JEKU SVE ŽUČNIJIH RASPAVA O PRODAJI ZEMLJE

Državno zemljište ne prodavati pre restitucije

Ako je 1991. tadašnja politička struktura imala smelosti da vrati zemlju bivšim vlasnicima, zašto se restitucija zemljišta po novom Zakonu o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju iz 2011. sprovodi tako sporo?

Srpska poljoprivreda se nalazi pred egzistencijalnom dilemom: kako ponovo sprovesti zemljišnu reformu, kojom bi bile ispravljene nepravde iz prošlih vremena, kada su agrarne reforme nemilosrdno cepale, prekrajale i oduzimale zemljište domaćina i time uništavale porodično gazdinstvo kao klasičan i najprirodniji oblik poljoprivredne proizvodnje.

Treba reći da agrarna reforma, kao skup propisa usmeren na redistribuciju agrarnih resursa, nije izmišljotina komunističkog režima, nego je to sastavni deo svih velikih i suštinskih društveno-ekonomskih promena. Sadašnja reforma ima obrnuti pravac u odnosu na prethodne. Nije više reč o podružljavanju već o jačanju privatnog sektora i porodičnog gazdinstva.

Geneza nastanka društvene odnosno državne zemlje u Srbiji može se podeliti na četiri glavne faze.

1. Državna odnosno društvena svojina nastala je 1945. godine

sprovedenjem Zakona o konfiskaciji imovine narodnih neprijatelja i Zakona o agrarnoj reformi i kolonizaciji. Po ovom osnovu u zemljišni fond sa područja Vojvodine uneto je 668.000 hektara.

2. Poljoprivredno zemljište preneto je 1947. godine u društvenu svojину konfiskacijom po propisima o obavezama otkupa poljoprivrednih proizvoda. Po tom osnovu u društvenu svojinu preneto je oko 21.500 hektara. Ova zemlja je vraćena bivšim vlasnicima 1991. godine.

3. Po Zakonu o poljoprivrednom zemljišnom fondu iz 1953. otkupljeno je i dodeljeno poljoprivrednim organizacijama 101.700 hektara obradivog poljoprivrednog zemljišta. Zemlja je vraćena 1991. godine.

4. Od 1954. godine obradivo poljoprivredno zemljište je uvećavano uglavnom kupovinom od privatnog sektora. Na taj način je zemljište u društvenoj svojini povećano za oko 300.000 hektara. Ova kategorija zemljišta je posle 1992.

godine mogla biti predmet dokapitalizacije ili prodaje.

Početak devedesetih godina prošlog veka po vojvođanskim selima i salašima počeli su da duvaju novi vetrovi. Skupština Srbije je 1991. usvojila Zakon o načinu i uslovima priznavanja prava i vraćanju zemljišta koje je prešlo u društvenu svojinu po osnovu poljoprivrednog zemljišnog fonda i konfiskacijom zbog neizvršenih obaveza iz obaveznog otkupa poljoprivrednih proizvoda. Dva ministra za poljoprivredu (dr **Veljko Simin** i dr **Jan Kišgeci**) vratili su bivšim vlasnicima oko 150.000 hektara. Najviše je vraćeno u Vojvodini – oko 123.000 hektara. To je bila prva restitucija zemljišta u Istočnoj Evropi posle Drugog svet-skog rata!

Dugovi poljoprivrednika

Dug koji poljoprivrednici imaju prema državi na osnovu neplaćenih penzijskih doprinosa pred kraj 2016. godine dostigao je gotovo 100 milijardi dinara, pa bi Poreska uprava formalno i pravno već mogla da krene u naplatu i odu-

zima kuće i njive dužnicima. Mali poljoprivrednici trenutno se nalaze u bezizlaznoj situaciji, a najveći problem je neodgovarajući odnos države prema njima, kaže za Miladin Ševarlić, agroekonomista i narodni poslanik.

Nije vraćeno zemljište nacionalizovano u Prvoj agrarnoj reformi – oduzeto seljacima, veleposednicima, pripadnicima nemačke narodnosti, verskim zajednicama. Da bi se odbrani od nelegalnog i sumnjivog kapitala i neloyalne trgovine, ovo zemljište je 1992. stavljeno pod zaštitu države. (Za-

kon o pretvaranju društvene svojine na poljoprivrednom zemljištu u druge oblike svojine). Tako je stvorena kategorija – državna zemlja. Ova zemlja se do sada nije mogla prodavati.

Ako je 1991. tadašnja politička struktura imala smelosti da vrati zemlju bivšim vlasnicima, i to u vreme najvećih iskušenja za srpski narod, zašto se restitucija zemljišta po novom Zakonu o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju iz 2011. sprovodi tako sporo?

Novi Zakon o izmenama i dopunama zakona o poljoprivrednom zemljištu jasno daje na znanje da se zemljište koje podleže restituciji ne može prodavati. Međutim, prethodni Zakon o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju takvo zemljište ne prepoznaje. Vlasnici oduzete imovine, ili njihovi naslednici, posle raznih komasacija, arondacija, integracija i dezintegracija više ne znaju gde je njihovo zemljište. Ako u zakonu o restituciji ne bude klauzula o supstituciji kod vraćanja oduzete zemljišta – on se neće primenjivati. Ta dva zakona nisu uzajamno konzistentna. Državno zemljište ne treba prodavati pre sprovedene restitucije u kojoj se potražuje manje od 100.000 hektara. Da postoji politička volja, taj posao bi se mogao završiti za godinu dana.

B. Gulan

U državno svrstali sve što nije privatno

Ozbiljan problem postoji kod popisa državnog zemljišta. Nisu usklađeni čak ni zvanični podaci koje objavljuju državne ustanove. One navode da se u zakup može izdavati čak 450.000 hektara. Posle zvaničnog, sveobuhvatnog popisa poljoprivrede 2012. godine statistika beleži da u Vojvodini ima više od 600.000 hektara zemlje u državnoj svojini. Ako bismo se ravnali prema naučnim podacima do kojih je došao profesor Nikola Gačeša

sa Novosadskog univerziteta u drugoj polovini prošlog veka, klasične državne svojine sada bi moglo biti svega 250.000 hektara. To znači da je zvanična statistika, samim tim i politika, u kategoriju državne zemlje svrstala i zadružnu zemlju, seoske pašnjake i svaku drugu svojinu koja nije privatna. Zbog toga je neophodno novo svojinsko razgraničenje zemljišta da bi se mogli ispoštovati svi zakoni iz ove oblasti.

U kategoriju državne zemlje svrstana i zadružna zemlja

NAUKA U PRAKSI

Rezidba vinograda

Piše: **J. Kljajić, dipl.ing, PSS Kikinda**

U našim klimatskim uslovima sa rezidbom se započinje krajem februara kada prođe opasnost od zimskih mrazeva. Od ovog pravila su izuzeti vinogradari sa velikim površinama koji zbog obima posla sa rezidbom moraju da krenu odmah po završetku vegetacije. Rezidbu treba tako planirati da se završi do bubrenja okaca.

Osnovni ciljevi rezidbe su:

- Obrazovanje osnovnog oblika stabla u mladim vinogradima
- Održavanje obrazovanog stabla u dugom periodu rodosti čokota, kako bi svi njegovi delovi bili zdravi, a svi organi loze pravilno raspoređeni u prostoru
- Normiranje broja okaca, lastara i grozdova na čokotu
- Uspostavljanje i održavanje pravilnog odnosa između vegetativnog razvoja i visine prinosa
- Regulisanje kvaliteta grožđa,

uspostavljanje pravilnog odnosa između visine prinosa, zrelosti i kvaliteta grožđa

- Regenerisanje starih i deformisanih stabala u cilju podmlađivanja čokota

- Uklanjanje suvih i ogoljenih delova stabla, kao i delova koji su oštećeni pod dejstvom grada, jakih mrazeva i mehaničkih povreda od mašina

Opšta pravila rezidbe

1. Rodan je uvek jednogodišnji lastar koji raste iz dvogodišnjeg lastara. Rezač pored gore navedenog mora da vodi računa i o klimatskim prilikama u prethodnoj vegetacionoj godini, jer u sušnim godinama rodna okca su smeštena bliže osnovi lastara, pa možemo uspešno primeniti i kraću rezidbu, i obrnuto u kišnim godinama rodna okca se diferenciraju dalje od osnove pa treba primeniti dužu rezidbu. U zavisnosti od bioloških osobina gajenih sorti, uzgojnog oblika i potrebnog

stepena opterećenja čokota rodnim okcima, primenjuje se kratka, duga ili mešovita rezidba.

2. Kratka rezidba podrazumeva prekraćivanje jednogodišnjih lastara na kondire od 2 do 5 okaca, a mešovita prekraćivanje zrelih lastara, ali na lukove od 6 i više okaca i kratke kondire na 2 okca za zamenu. Kratka rezidba se primenjuje kod sorti gde su donja okca veoma rodna, zbog toga se kod njih ostavljaju samo kratki kondiri. Na kondire se režu isključivo stonaste sorte da bi dobili krupnije i lepše grozdove.

3. Duga rezidba je kada se na čokotu ostavljaju samo lukovi, primenjuju se u toplijim područjima na uzgojnom oblicima visokog stabla i kod sorti gde donja okca nisu rodna, a grozdovi su manje mase, što je karakteristično za većinu vinskih sorti. Kod duge rezidbe se ostavljaju lukovi dužine preko 6 okaca.

4. Mešovita rezidba se primenjuje kod sorata za kvalitetna i visokokvalitetna vina. Zbog toga se na

Kratka rezidba

čokotu ostavljaju i kondiri i lukovi. Ova rezidba se primenjuje kod sorti čija su i donja okca rodna, ali zbog toga što razvijaju sitne grozdove zbog postizanja adekvatnog prinosa ostavljaju se lukovi kao nosioci rodosti, a kondiri služe za zamenu rodnog drveta.

Najvažnija pravila u rezidbi

1. Uvek rezati sa ostrim alatom
2. Nikada ne ostavljati čepove
3. Prvo izbacivati stare lastare

4. Na prošlogodišnjoj lozi birati za kondir niži po položaju

5. Na prošlogodišnjoj lozi ostaviti za luk lastar viši po položaju

6. Odstraniti vidljivo bolesne lastare

7. Ne preterivati sa opterećenjem čokota (slabo opterećen čokot ako se ostavi manje od 10 okaca, srednje opterećen je sa 10 do 40 okaca i preopterećen je čokot sa više od 40 okaca). Ovo je jako bitno izbalansirati, jer neopravdano je u punoj rodosti nepravilno opteretiti čokot, a takođe i ekonomski neopravdano.

Povoljne kreditne linije Razvojnog fonda Vojvodine

Poljoprivrednicima predstavljeni uslovi kreditiranja, osiguranja useva i životinja i semenskih sorti

Koristeći zimski period Odeljenje za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo opštine Stara Pazova organizovalo je za poljoprivrednike staropazovačke opštine niz zimskih edukacija i prezentacija koje bi im pomogle da se bolje snađu u samoj proizvodnji, ali i pri korišćenju pogodnosti koje nude državni fondovi, semenske kuće i osiguravajuća društva.

- Dolazim na ova predavanja i promocije da malo obnovim znanje, da čujem nešto novo o semenima, preparatima, pa i tim kreditima. Nemam ja puno zemlje i ne spadam u neke velike poljoprivrednike, ali volim da sam informisan, kaže jedan od prisutnih, **Janko Dolinaj** iz Stare Pazove.

Ovi skupovi su prilika da se zemljoradnici sretnu, edukuju i informišu, ali i popričaju i međusobno razmene iskustva. U četvrtak, 9. februara u Staroj Pazovi poljoprivrednim proizvođačima prezentaciju aktuelnih kreditnih linija za poljoprivrednu proizvodnju predstavio je Razvojni fond Vojvodine, dok je

Milka Dragović

Institut za ratarstvo i povrtarstvo iz Novog Sada promovisao nove sorte i hibride, a Kompanija Dunav osiguranje predstavila uslove osiguranja useva, plodova i životinja.

Od ove godine Razvojni fond Vojvodine u ponudi ima osam kreditnih linija, od toga tri za razvoj privrede, tri za poljoprivredu i dve namenjene lokalnim samoupravama.

- Kreditne linije za poljoprivredu su veoma povoljne jer nudimo grejs period od dve godine s kamatnom stopom od 1 i 2 odsto za korisnike kredita iz opština koje spadaju u treću i četvrtu grupu razvijenosti, dok korisnici kredita iz opština prve i druge kategorije razvijenosti imaju kamatnu stopu od 2 i 3 odsto i ove kreditne linije se odnose na investiciona ulaganja, znači za opremanje poljoprivrednih gazdinstava, ulaganja u zaštitne mreže, skladišne kapacitete, mehanizaciju i opremu, opremanje voćnjaka i slično. Takođe, imamo još dve kreditne linije, jedna je za trajna obrtna sredstva, a druga za kratkoročna

Poljoprivrednici na prezentaciji

Janko Dolinaj

obrotna sredstva - objasnio je **Miloš Jovanović** iz Razvojnog fonda Vojvodine i naglasio da su i ove dve

linije dosta povoljnije od kredita poslovnih banaka. On je dodao da je ove godine i procedura za dobijanje pomenutih kredita dosta pojednostavljena, tako da poljoprivrednici za sedam dana mogu očekivati sredstva na račun.

- Ove godine smo opredelili dve ipo milijarde dinara, odnosno 20 miliona evra za razvoj privrede i poljoprivrede u Vojvodini - rekao je Jovanović pozivajući poljoprivrednike da konkurišu za ova sredstva, istakao dobru saradnju sa lokalnom samoupravom u Staroj Pazovi.

Regionalni predstavnik Instituta za ratarstvo i povrtarstvo Novi Sad **Branislav Živanović**, prezentovao je semena, hibride kukuruza, suncokreta i sorte soje. On je poljoprivrednicima za setvu kukuruza preporučio novu sortu NS 3022 FAO grupa 360 koja je najpogodnija za skidanje u zrnu, dok je za

Miloš Jovanović

berbu u klipu preporučio NS 6102 FAO grupe 610 s tim što ovaj hibrid može da se bere i u klipu (malo ranije) i u zrnu. Za berbu samo u klipu preporučena je NS 6140 novi i, već malo poznatiji NS 7020, kao i ultra hibrid NS 5041 za zakorovljene njive. Što se tiče semena suncokreta, Živanović je poljoprivrednicima staropazovačke opštine preporučio NS Oskar i NS Fantaziju, kao i novu generaciju hibrida Sumo 1 i Sumo 2, a kad je u pitanju soja, preporuka je za sorte Rubin i Fantast iz druge grupe, Apolo, Sava i Maksimus iz prve grupe.

Milka Dragović, dipl. inž. poljoprivrede iz Kompanije Dunav osiguranje koja je lider na tržištu i jedina domaća osiguravajuća kuća, prezentovala je osiguranje useva, plodova i životinja. Ona je naglasila da se poljoprivrednici osiguravaju da bi ostvarili neku finansijsku zaštitu u slučaju grada, požara, oluje, udara groma i drugih rizika, odnosno da bi povratili ono što su uložili u sopstvenu proizvodnju.

G. M.

Branislav Živanović

NAUKA U PRAKSI

RAST I RAZVOJ BILJKE

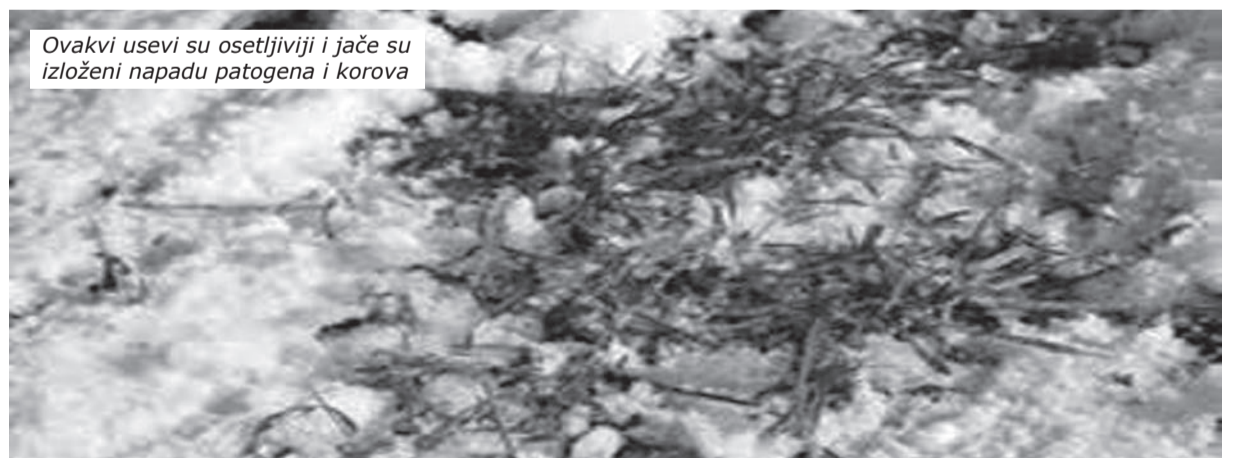
Uticaj zakasnelih rokova setve pšenice

Piše: **Biljana Dobranić, dipl.ing., PSS Vrbas**

Svaka faza razvoja biljke pšenice ima svoje zahteve prema toploti odnosno minimalne, maksimalne i optimalne temperature. Ukoliko se te temperature približe min. ili max. vrednostima, dolazi do usporavanja pojedinih faza rasta ili čak ukoliko su uslovi ekstremni i do propadanja delova biljke. Najpovoljnije temperature za klijanje pšenice kreću se od 14-20°C, kada biljka klija za 5-7 dana. Pri temperaturi od 7-8°C, klija za 17-20 dana, a pri nižim temperaturama period od setve do nicanja može da traje i od 25-50 dana u zavisnosti od temperature i snežnog pokrivača. Ukoliko početak vegetacionog perioda pšenice prate niske temperature, posebno u uslovima kasne setve izvan optimalnih rokova, što je bio slučaj sa setvom u prošlog godini kada se setva obavljala i do kraja novembra, nicanje možemo očekivati tek u januaru i februaru u zavisnosti od snežnog pokrivača.

Međutim klijanje i nicanje mogu da se odvijaju i na temperaturi od 0-2°C i u toj fazi biljka je i najotpornije na mraz. Najosetljivija faza razvoja je kada se biljka nalazi u fazi dva lista kada takva ulazi u zimu, tada najviše strada od niskih temperatura.

Biljke kasnije setve u proleće brže prolaze stadijume razvika i etape organogeneze, ozima pšenica se tada ponaša kao jara pšenica, usled čega ne uspeva da u dovoljnoj meri formira elemente prinosa. Setvom pšenice posle 10. novembra može se očekivati niži prinos za 30-40% u odnosu na setvu u optimalnom roku. Vegetacioni period pšenice traje 260-280 dana, a u kasnijoj setvi skraćen je na 180-220 dana. Takve biljke se slabije ukorenjavaju, ne mogu da koriste vodu i hraniva iz dubljih slojeva zemljišta od 60-100cm što je normalno za biljke optimalnih rokova setve, pogotovo

u kritičnim fazama razvoja tj. kada dolazi do formiranja i nalivanje zrna kije se obično dešava u periodu visokih temperatura i suša, krajem juna i početkom jula meseca.

Neke mere nege koje možemo primeniti usled zakasnele setve jeste pre svega povećati setvenu normu prilikom setve u jesen i to za oko 10% pa do 20% u zavisno-

sti od broja dana koliko kasnimo sa setvom. Sa dubinom setve treba ići malo pliće do 3cm. Valjanje useva u proleće je obavezno da bi se postepo bolji kontakt biljaka sa zemljištem koji je bio prekinut usled golomrazice. Tokom januara treba uzorkovati zemljište i uraditi prihranu čim uslovi dozvoljavaju. Mora se pratiti pojava štetočina, korova i

bolesti jer ovakvi usevi su osetljiviji i jače su izloženi napadu patogena i korova. Treba primeniti i sve ostale mere koje će biti preporučene blagovremeno u skladu sa razvojem useva.

Međutim, treba naglasiti da ni jedna agrotehnička mera ne može kompenzovati neizbežan pad prinosa zbog kasnih rokova setve.

Zaštita pšenice i ječma od štetočina, korova i bolesti

Piše: Katarina Radonić, dipl.ing., PSS Vrbas

Zaštita od štetočina:

Glodari - U toku zime posle skidanja snežnog pokrivača, potrebno je pregledati useve na prisustvo glodara. Populacija glodara u toku jeseni 2016.godine nije predstavljala značajnu opasnost po ozime useve. Bez obzira na značajno manju brojnost nego u 2014 i 2015.godini potrebno je odmah po skidanju snežnog pokrivača (tamo gde ga ima) pregledati useve i utvrditi brojnost aktivnih jama. Na svim parcelama gde se utvrdi prisustvo glodara potrebno je uraditi suzbijanje. Za tretiranje koristiti mamke na bazi cinkfosfida, bromodiolona, suradiolona idr. Voditi računa da se mamci odlaze u jame kako bi se sprečilo trovanje divljači. Takođe je bolje koristiti mamke koji su otporni na vllagu, kako bi imali duže dejstvo.

Zabrus tenebrioides - Žitni bauljar je u jesenjem periodu već pravio oštećenja, a oštećenja se mogu očekivati i u toku proleća. Oštećenja od bauljara su trajna, oštećeni usev se nemože oporaviti, pa je neophodno odmah po povećanju temperatura pregledati parcele gde je setva obavljena u monokulturi, parcele koje su jesenas već bile zaražene od bauljara i parcele koje se graniče sa prošlogodišnjim žitom. Tretirati odmah po uočavanju oštećenja insekticidima na bazi fenitrotiona, monokrotofosa, hlorpirifosa idr.

Oscinella frit – švedska mušica

Pregledajući strna žita ove jeseni uočila sam pojavu propadanja centralnog lista na raži i pojedinim parcelama pšenice i ječma. Pregledom je ustanovljeno prisustvo larvi švedske mušice.

Štetočina prezimljava u stadijumu odrasle larve u stabljikama ozimih žita. Sada ih možemo naći u mladim biljkama, pa je potrebno pregledati useve. Na usevima gde je zaraza konstatovana potrebno je utvrditi broj zaraženih biljaka i po potrebi planirati hemijsku zaštitu.

Žitne stenice – Eurigaster sp.

U 2016.godini oštećenja i pojava uočeni su na svim lokalitetima koje pokriva PSS Vrbas- opštine Vrbas, Bečej, Kula i Srbobran. Oštećenja su uglavnom uočena na parcelama pšenice pored drvoreda, šumica i šipražja. Smatra se da suzbijanje treba uraditi na poljima gde se na m² uoči 3-4 primerka imaga u proleće nakon migracije sa mesta prezimljavanja. Tretiranja se izvode na larvama III i IV stupnja. Na usevima semenske pšenice tretiranja se obavljaju kada na m² ima jedan imago, pre nego počnu oštećenja. Za hemijsku tretiranje koriste se insekticidi a.m. hlorpirifosa (Pyrinex, Kozma), fenitrotiona (Fenitrotion 50-EC), lambda-cihalotrina (Grom) i dr.

Zaštita od korova može početi čim dnevne i noćne temperature prelaze 5 stepeni

Zaštita od korova

Na jednom delu parcela već se može uočiti zakorovljenost pre svega gorušicom koja se pojavila već u jesenjem periodu. Zaštitu od korova može započeti čim temperature dnevne a i noćne prelaze 5 stepeni C. Useve pregledati na prisustvo korova, ako je potrebno sačekati da korovi niknu pa tek onda početi sa tretmanima. Faza razvoja pšenice i ječma je veoma važna, tretiranja obaviti u fazi bokorenja pa do formiranja prvog kolenca. Samo mali broj herbicida se može koristiti i u kasnijim fazama razvoja, ali ova tretiranja treba izbegavati jer mogu da utiču na smanjenje prinosa.

Herbicid i dozu primene birati na osnovu vrste korova koji dominira

ju na parceli, faze uzrasta korova i faze razvoja useva. U strnim žitima se tretiraju jednogodišnji i višegodišnji širokolisni korovi.

Najčešće se tretiranje korova izvodi u fazi sredine bokorenja pa do pojave drugog kolenca kod pšenice, korovi su u to vreme u fazi od 2-3 lista, a koriste se herbicidi na bazi 2,4 D (Maton, Esteron i dr.), u dozi od 0,5-1 l/ha, (Herbocid, Poljosan idr.) u dozi od 1,5-2 l/ha.

Za kasnija tretiranja koristiti herbicide na bazi metsulfuron-metila (Laren 60-PX, Meteor, Metmark, Mezzo 60-WG i dr.) u dozi od 10g/ha uz dodatak okvašivača u dozi od 1 dcl/100 l vode.

Ukoliko na parceli prevladava palamida (Cirsium arvense), kamilica (Matricaria camamila) koristiti

herbicide na bazi klopuralida (Lontrel-100, Hemoklop 100-SL idr.) kada je korov u fazi rozete (15 cm).

Za tretiranje Galium aparine (prilepača) koristiti herbicide na bazi fluoksipir-meptil-heptil (Starane 250, Bonaca EC i dr.).

Za tretiranje korova u strnim žitima postoji veliki broj herbicida pa se dobrim izborom mogu suzbiti svi ekonomski značajni širokolisni korovi.

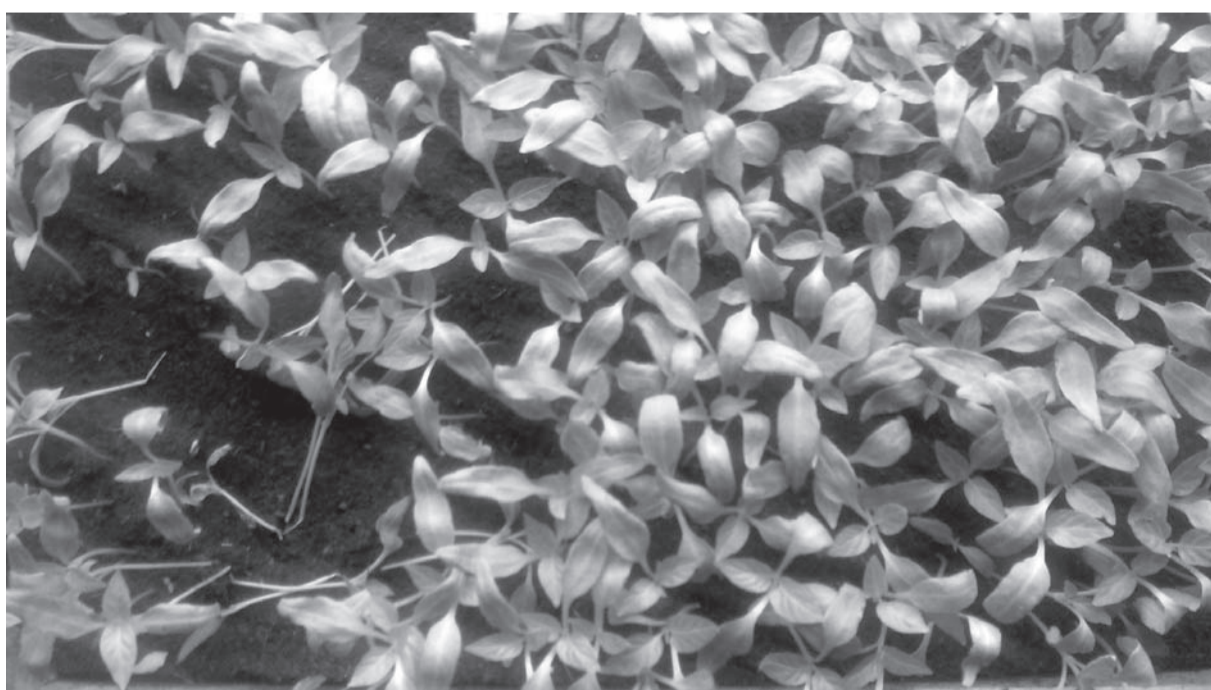
Zaštita od bolesti

U prvom delu vegetacije žita oboljevaju najčešće od raznih vrsta pegavosti lista i stabljike, pepelnice, septorije, rđe i dr. Intenzitet zaraze kao i vrsta pegavosti zavisi umnogome od klimatskih faktora, prisustva inokuluma u biljnim ostacima, zdravstvenog stanja semena kao i od otpornosti ili tolerantnosti sorte.

U jesen 2016.godine posle nicanja pšenice i ječma na mladim biljkama već se konstatovala pojava rđe, septorije i na nekim usevima pepelnice. Tretiranja se obavljaju kada je 30 % biljne mase već zaraženo ili ima simptome zaraze. Postoji veliki broj fungicida koji daju odlične rezultate, ali je neophodno utvrditi prisustvo i vrstu bolesti, stepen zaraze, pa se tek nakon toga odlučiti koji je naj efikasniji (Rias 300-EC, Tilt 250-EC, Bumper 25-EC, Falcon EC-460, Impact 25-SC, Amistar extra, Sphere, Artea 330-EC, Duet ultra I dr.).

Poleganje rasada

Piše: Dipl.ing. Senka Mišković, PSS Sremska Mitrovica

Treba obezbediti optimalne uslove za rast i razvoj rasada

Proizvodnja rasada je najvažniji segment u povrtarskoj proizvodnji, i samo ako se proizvede zdrav i kvalitetan rasad može se očekivati zadovoljavajući prinos i kvalitet. Bolest poleganja rasada predstavlja najopasniju bolest pri proizvodnji rasada a prouzrokuju je gljive roda Pythium sp. Rhizoctonia spp., Fusarium spp., Phytophthora spp., Sclerotinia spp. Bolest se ispoljava na mladim, tek izniklim biljkama u toplim lejama u vidu poleganja.

Prvi simptomi su u vidu nekroza na stabljikama u nivou zemljišta. U početku biljke poležu u ma-

njim oazama a kako se bolest širi i prelazi sa sasušenih na zdrave biljke, u leji se stvaraju potpuno ogolela mesta. Na obolelim delovima biljaka može se zapaziti beličasta ili siva paučinasta navlaka od micelija gljiva. Bolest se brže širi kada su leje pokrivene, ako je gust sklop biljaka i ako se često zaliva. Paraziti se održavaju u zaraženim biljnim ostacima, u zemljištu kao saprofiti i u zaraženom semenu.

Za razvoj bolesti povoljno utiče povećana vlažnost zemljišta i vazduha. Mere nege u rasadniku, koje doprinose smanjenju pojave

poleganja su korišćenje sterilnog supstrata, sertifikovanog semena, dezinfikovanih kontejnera i saksija, a prilikom manipulacija u rasadniku koristiti rukavice i dezinfikovani alat. Takođe, treba obezbediti optimalne uslove za rast i razvoj rasada, kako bi se ujednačeno i nesmetano razvijao. Često provetravati u uslovima povećane vlage.

U slučaju da se bolest pojavi zaražene biljke skloniti iz rasadnika, a ostatak biljaka tretirati preparatima na bazi propamokarb-hidrohlorida. Preparat se koristi zalivanjem rasada u koncentraciji 0,15-0,25% (15-25 ml preparata u 10l vode).

Izbor odgovarajućeg hibrida kukuruza

Piše: Vesna Biić, dipl.ing, PSS Bačka Topola

Proizvodni proces pred setvu kukuruza započinje izborom hibrida. Poznato je da se danas na tržištu može naći ogroman broj kako domaćih tako i stranih hibrida. Pri njihovom izboru treba imati u vidu razlike koje postoje kako u pogledu rodosti (genetskog potencijala), tako i u pogledu dužine vegetacije, čvrstine stabljike, otpornost prema suši, biljnim bolestima i štetočinama i sl.

Izbor hibrida zavisi i od opšte opremljenosti gazdinstva u pogledu mašina za berbu, smeštajnog kapaciteta i mogućnosti sušenja. Kod izbora hibrida na prvom mestu je tip proizvodnje (hibridi za silažu, hibridi koji se "skidaju" u zrnu, oni koji se "skidaju" u klip, oni koji brzo otpuštaju vlagu...) Posebnu pažnju zaslužuju i podaci o otpornosti pojedinih hibrida na bolesti, naročito stabla i klipa.

Kao i kod drugih kultura, i ovde važi osnovni princip da treba gajiti

veći broj hibrida različitih osobina i dužina vegetacije, radi osiguranja stabilnih prinosa i bolje organizacije rada, odnosno boljeg iskorišćavanja mašina, radne snage i drugih kapaciteta. Od posebnog značaja je pogodnost hibrida za mehaničko ubiranje useva, odnosno čvrstine stabljike i položaj klipa na stabljici u doba berbe.

Uslovi sredine, a naročito količina vlage su takođe bitni elementi kod opredeljenja za pojedine hibride. Sejanje hibrida isključivo jedne grupe zrenja može biti veoma rizično. U svakom slučaju treba se opredeliti za nekoliko hibrida različite dužine vegetacije, radi veće sigurnosti u pogledu prinosa u vezi sa različitim klimatskim uslovima u pojedinim godinama, a radi lakše organizacije posla i obezbeđenja optimalnih agrotehničkih rokova za kulture kojima će kukuruz biti predusev.

Kod izbora hibrida na prvom mestu je tip proizvodnje

Promet roba na Produktnoj berzi

od 6. 2. do 10. 2. 2017.

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Manji promet žitarica
- Dešavanja na svetskim berzama

Trgovanje na Produktnoj berzi i dalje beleži smanjenu aktivnost prometa žitaricama. Transport roba Dunavom i dalje je u zastoju, čeka se potpuna prohodnost gornjeg i donjeg toka Dunava da bi se krenulo sa izvozom žitarica prema Konstanci. Preko Produktne berze je tokom ove nedelje prometovano 1.200 t robe, što je za 7,69% manje u odnosu na prethodnu nedelju, dok je finansijska vrednost prometa iznosila 29.601.000,00 dinara, odnosno za 13,56% više nego prošle nedelje.

Za Tržište kukuruza se može reći da i dalje stabilno, januar i prva polovina februara beleže minimalne oscilacije cena. Ove nedelje cena kukuruza beleži minimalan cenovni rast od 0,62% u odnosu na prošlu nedelju. Ponderisana cena iznosi 16,20 din (17,82 din/kg sa PDV-om).

Cena pšenice u Srbiji pod pritiskom pada svetske cene pšenice, beleži pad. Sa jedne strane imamo izveštaj Republičkog zavoda za statistiku koji govori o značajno manjim zasejanim domaćim površinama pšenice u odnosu na prošlu godinu, odnosno 7,5% manje, što drži cenu pšenice stabilnom, a sa druge strane imamo smanjenje svetske cene izvozne pšenice. Ponderisana cena pšenice iznosi 18,20 din bez PDV-a (20,02 din/kg sa PDV-om), što predstavlja cenovni pad od 1,62%.

Zrno soje je prometovano preko Produktne berze na cenama od 45,00 dinara bez PDV-a do 45,80 dinara bez PDV-a, sa klauzolom „gratis lager“.

v.d. direktor
Miloš Janjić

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, veštački sušen rod 2016.	350	17,82	50	17,82	+0,62%
Kukuruz, veštački sušen rod 2016. gratis lager do 28.2.	700	17,60-17,82	500	17,60	-
Kukuruz, veštački sušen rod 2016. gratis lager do 31.3.	100	17,82	100	17,82	-
Kukuruz, rod 2016. vlaga 18%	75	16,50	75	16,50	-
Kukuruz, rod 2016. vlaga 19%	90	16,83	-	-	-
Pšenica, rod 2016.	800	20,02-20,90	100	20,02	-1,62%

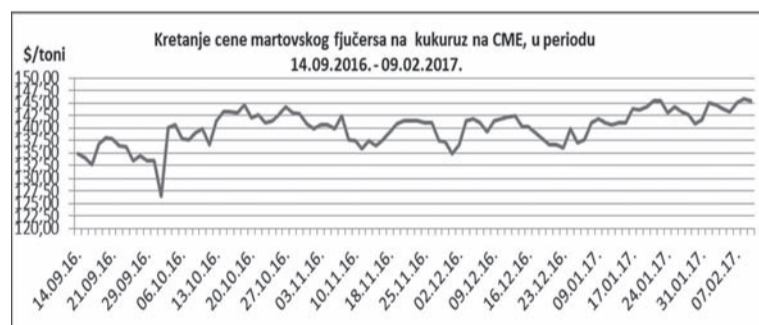
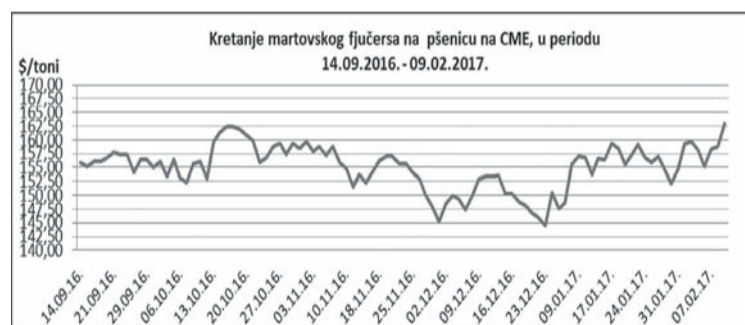
PRODEX

Berznski indeks PRODEX je na dan 09.02.2017. bio na nivou od 206,85 procentnih poena, što predstavlja rast od 1,08 poena.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, MARTOVSKI FJUČERS 2016.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	158,07 \$/t	155,21 \$/t	158,22 \$/t	158,88 \$/t	162,92 \$/t
Kukuruz	143,77 \$/t	143,14 \$/t	145,03 \$/t	145,90 \$/t	145,43 \$/t

U Čikagu u odnosu na prethodnu nedelju, pšenica je poskupela za 2,07%, a kukuruz je poskupeo za 0,55%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno, mart 17	377,37 \$/t	380,67 \$/t	383,10 \$/t	388,98 \$/t	385,96 \$/t
Sojina sačma, mart 17	331,60 \$/t	332,80 \$/t	335,90 \$/t	340,70 \$/t	338,40 \$/t

U Čikagu u odnosu na prethodnu nedelju, soja je poskupela za 1,27%, a sojina sačma je poskupela za 1,38%.

BUDIMPEŠTA	
PŠENICA	KUKURUZ
	137,84 €t (fjučers mar 17)

EURONEXT PARIZ	
PŠENICA	KUKURUZ
171,75 €t (fjučers mar 17)	172,75 €t (fjučers mar 17)

U Budimpešti u odnosu na prethodnu nedelju kukuruz je poskupeo za 0,37%.

U Parizu u odnosu na prethodnu nedelju, pšenica je poskupela za 1,03%, a kukuruz je poskupeo za 1,47%.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs
INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7³⁰ do 14³⁰

SPONZOR
Limagrain d.o.o. Francuski hibridi kukuruza i suncokreta

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrain.com
branimir.alivovodic@limagrain.com
www.limagrain.rs

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.

VOĆE 30.1.2017. - 6.2.2017.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Ananas (sve sorte)	srednja	kg	150.00	200.00	180.00	bez promene	slaba
2	Banana (sve sorte)	srednja	kg	90.00	95.00	95.00	bez promene	dobra
3	Grejpfrut (sve sorte)	srednja	kg	90.00	110.00	100.00	pad	prosečna
4	Grožđe (belo Afuz Ali)	srednja	kg	80.00	80.00	80.00	bez promene	vrlo slaba
5	Grožđe (belo ostale)	srednja	kg	220.00	250.00	220.00	pad	vrlo slaba
6	Grožđe (crno ostale)	srednja	kg	220.00	250.00	220.00	pad	vrlo slaba
7	Jabuka (Ajdared)	srednja	kg	35.00	45.00	40.00	bez promene	prosečna
8	Jabuka (Ajdared)	velika	kg	50.00	55.00	50.00	pad	slaba
9	Jabuka (Delišes ruž.)	srednja	kg	45.00	55.00	50.00	rast	vrlo slaba
10	Jabuka (Delišes ruž.)	velika	kg	90.00	90.00	90.00	bez promene	vrlo slaba
11	Jabuka (Delišes zlatni)	srednja	kg	40.00	50.00	45.00	bez promene	prosečna
12	Jabuka (Greni Smit)	srednja	kg	40.00	45.00	45.00	bez promene	prosečna
13	Jabuka (Jonagold)	srednja	kg	40.00	45.00	45.00	bez promene	prosečna
14	Jabuka (Jonagold)	velika	kg	55.00	60.00	55.00	pad	slaba
15	Jabuka (Mucu)	srednja	kg	40.00	45.00	40.00	bez promene	slaba
16	Jabuka (ostale)	srednja	kg	45.00	65.00	65.00	bez promene	slaba
17	Jabuka (ostale)	velika	kg	75.00	80.00	80.00	bez promene	vrlo slaba
18	Jagoda (sve sorte)	velika	kg	900.00	900.00	900.00	rast	vrlo slaba
19	Kivi (sve sorte)	srednja	kg	95.00	95.00	95.00	-	vrlo slaba
20	Kivi (sve sorte)	srednja	kg	125.00	130.00	130.00	pad	slaba
21	Kruška (Viljamovka)	velika	kg	130.00	130.00	130.00	-	vrlo slaba
22	Kruška (ostale)	velika	kg	140.00	150.00	140.00	pad	vrlo slaba
23	Lešnik (očišćen)	srednja	kg	900.00	1000.00	900.00	bez promene	slaba

POVRĆE 30.1.2017. - 6.2.2017.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	veza	30.00	35.00	30.00	bez promene	slaba
2	Boranija (žuta)	Uvoz(uvoz)	kg	300.00	300.00	300.00	-	vrlo slaba
3	Brokola (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	270.00	300.00	300.00	bez promene	vrlo slaba
4	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	70.00	90.00	70.00	pad	dobra
5	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	30.00	35.00	30.00	bez promene	dobra
6	Dinja (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	185.00	190.00	190.00	pad	vrlo slaba
7	Karfiol (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	230.00	220.00	pad	vrlo slaba
8	Kelj (sve sorte)	Domaće	kg	70.00	80.00	70.00	pad	vrlo slaba
9	Kelj pupčar (sve sorte)	Domaće	kg	200.00	220.00	200.00	pad	slaba
10	Krastavac (salatar)	Uvoz(uvoz)	kg	220.00	225.00	220.00	pad	slaba
11	Krompir (beli)	Domaće	kg	25.00	35.00	30.00	bez promene	dobra
12	Krompir (crveni)	Domaće	kg	25.00	35.00	30.00	bez promene	dobra
13	Kupus (sve sorte)	Domaće	kg	20.00	30.00	25.00	bez promene	prosečna
14	Lubenica (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	185.00	185.00	185.00	pad	vrlo slaba
15	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	500.00	600.00	550.00	bez promene	slaba
16	Luk crni (mladi)	Uvoz(uvoz)	veza	30.00	30.00	30.00	bez promene	vrlo slaba
17	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	25.00	35.00	25.00	bez promene	dobra
18	Paprika (Babura)	Uvoz(uvoz)	kg	200.00	285.00	200.00	pad	vrlo slaba
19	Paprika (ljuta)	Uvoz(uvoz)	kg	550.00	600.00	550.00	rast	vrlo slaba
20	Paprika (ostala)	Uvoz(uvoz)	kg	260.00	340.00	260.00	bez promene	vrlo slaba
21	Paprika (šilja)	Uvoz(uvoz)	kg	200.00	230.00	220.00	bez promene	vrlo slaba
22	Paradajz (chery)	Uvoz(uvoz)	kg	300.00	320.00	300.00	pad	vrlo slaba
23	Paradajz (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	145.00	160.00	160.00	bez promene	vrlo slaba
24	Pasulj (beli gradištanac)	Uvoz(uvoz)	kg	220.00	230.00	230.00	rast	prosečna
25	Pasulj (beli tetovac)	Uvoz(uvoz)	kg	220.00	350.00	240.00	bez promene	prosečna
26	Pasulj (beli)	Domaće	kg	200.00	210.00	210.00	rast	prosečna

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	16.00	19.00	18.00	bez promene	dobra

MALOPRODAJA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	16.00	19.00	18.00	bez promene	dobra
2	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	18.00	22.00	20.00	bez promene	slaba
3	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	60.00	75.00	65.00	bez promene	slaba
4	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	17.00	19.00	18.00	bez promene	prosečna
5	Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	30.00	45.00	35.00	bez promene	prosečna

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	15.00	18.00	16.00	bez promene	slaba
2	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Domaće	kg	16.00	20.00	18.00	bez promene	dobra
3	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	19.00	22.00	20.00	bez promene	slaba
4	Sojino zrno	džak 50kg	Domaće	kg	35.00	50.00	40.00	bez promene	slaba
5	Stočni ječam	džak 50kg	Domaće	kg	20.00	24.00	22.00	bez promene	dobra
6	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	15.00	18.00	16.00	bez promene	dobra

SILOS Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	15.00	18.00	16.00	bez promene	dobra

CENE ŽIVE STOKE

Mesto prikupljanja cena: Loznica - stočna pijaca

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Cena (din)			Trend	Ponuda, broj grla
				min	max	dom		
1	Jagnjad	sve težine	sve rase	240.00	280.00	250.00	bez promene	6-10
2	Jarad	sve težine	sve rase	210.00	240.00	230.00	bez promene	0-5
3	Koze	sve težine	sve rase	140.00	160.00	150.00	bez promene	0-5
4	Krmače za klanje	>130kg	sve rase	110.00	130.00	120.00	bez promene	0-5
5	Ovca	sve težine	sve rase	130.00	170.00	150.00	bez promene	6-10
6	Prasad	16-25kg	sve rase	190.00	220.00	200.00	bez promene	31-50
7	Prasad	<=15kg	sve rase	180.00	220.00	210.00	pad	31-50
8	Tovljenici	80-120kg	sve rase	140.00	180.00	160.00	bez promene	11-15

IZVEŠTAJ O CENAMA ŽIVE I ZAKLANE STOKE U KLANICAMA

Mesto prikupljanja cena: Beograd klanica

* Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

R.B.	Naziv živ.	Težina/uzrast	Rasa	Cena (din)			Trend	Ponuda, broj grla
				min	max	dom		
1	Bikovi	>500kg	HF	215.00	220.00	220.00	bez promene	prosečna
2	Bikovi	>500kg	SM	230.00	250.00	240.00	bez promene	prosečna
3	Tovljenici	80-120kg	sve rase	155.00	165.00	165.00	bez promene	prosečna

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

• IMT 539, 2010 godina fabričko stanje. Tel: 069/161-77-38.
 • Prodajem traktor IMT 539 sa kabinom godina proizvodnje 1997 prvi vlasnik. Tel: 063/80-35-783.

• Prodajem traktor IMT577 uz priključne masine, 1983 godiste -5 brzina, hidraulični volan. u voznom stanju. Cena traktora 4000 eura. Tel: 069/162-52-45.

Prodajem IMT traktor godina proizvodnje 2002, prvi vlasnik, u odličnom stanju, kompresor. Tel: 064/216-61-94.

• Traktor Belarus. Potpuno ispravan, traktor novije generacije sa motor 82ke i turbinom 92ks. Tel: 063/825-80-50.

• Zetor 4911. Tel: 022/432-237.

• Silo kombajn Sip u odličnom stanju, malo korišćen. Tel: 063/544-390.

• Torpedo RX 170. Traktor u dobrom stanju, za ostale informacije poziv na broj tel. Može zamena za manji traktor. Tel: 063/776-78-28.

• IMT 560 bez ulaganja u odličnom stanju. Gume skoro nove, registrovan, garažiran. Radio samo lagane poslove. Tel: 069/557-00-41.

• Zmaj 142. Kombajn u dobrom stanju, sve ispravno i radi, ja sam vlasnik, godište je 1986, gume dobre, adapter za suncukret i žito. Tel: 065/951-02-00.

• Traktor Ursus 904B. Prvi vlasnik, prednja vuča, 90 konja. Tel: 064/335-46-89.

• Prodajem traktor IMT539 sa kabinom godina proizvodnje 1997 prvi vlasnik. Tel: 063/80-35-783.

• Kombajn Zmaj 142 Sečka Heder na prodaju. Tel: 063/200-483.

• Prodajem traktor Masej Ferguson 8160 od 200ks i kombajn Nowholand 8070 sa kukuruznim adapterom. Tel: 062/451-252.

• Prodajem kombajn žitni Džon Dir 950. Tel: 060/06-70-145.

• Prodajem dvoredni kombajn Berko. Kupljen nov 2009. U odličnom stanju. Tel: 064/106-91-63.

• Motokultivator "Garlatt", 3KS, sa brigsovim motorom u kompletu - sa svim priključcima, zahvata 95cm, pogon napred nazad, benzinac mali potrošač, u korisno dobrom stanju! Tel: 064/218-74-00.

• Prodajem traktor MTZ 82, kompletno remontovan. Tel: 069/458-03-09.

• Prodajem traktor Ferguson 533 bez kabine (očuvan), prikolicu Dubravu i stare stvari za etno kuće I muzeje. Tel: 060/385-44-81.

• Prodajem kombajn Zmaj 143, 2004 godište sa sečkom za slamu i kukuruznim adapterom. Tel: 064/0632-434.

OPREMA

• Traktorska prikolica, nosivost do tri tone. Tel: 063/714-98-59.

• Setvospremač marke Panonija 3m širine sa 30 kom velikih s opruga većinom su sve nove i pačijim nogama samo-oštrečim iz radionice Hudik Temerin ima dva rotora ubačeni novi ležajevi znači setvospremač u ekstra stanju. Tel: 061/200-3217.

• Prodajem imt dvobrazdni plug. Tel: 066/312-736.

• Nova, nekorišćena drljača 2016 god, menjam za traktor 70-100 konja. Hidraulika. Tel: 065/250-66-25.

• Poljomehanizacija- pocinkovani silosi, elevatoriod 10-60 tona- CAS, roto i vibro selektor. Tel: 062/848-81-08.

• Pneumatska sejalicica olt 48 setvenih jedinica u solindnom stanju. Tel: 065/521-05-22.

**VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA
 KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "BILANS VM"**

Trg Vojvođanskih brigada BB Sremska Mitrovica, Tel: 064/06-06-450

• Prodajem dva ručno rađena inkubatora kapaciteta 60 i 120 jaja, vrlo povozno. Tel: 064/214-64-59.

• Silo čelije 45t, vaga, pakerica 5-50 kg na prodaju. Tel: 063/200-483

• Prikolica Zmaj na prodaju. Tel: 063/200-483.

• Prodajem polovne delove sa traktora IMT533 star 9 godina i dvoredni Olto špartač za kukuriz. Tel: 022/312-314 i 062/112-70-90.

• Prodajem tifon fi 110dužina creva 300m. Tel: 063/212-399.

• Prodajem polovne delove IMT 539 star osam godina i dvoredni Olto špartač kukuruza. Tel: 062/112-70-90.

• Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/161-55-09.

• Prodajem sejalicu za kukuruz Bekericu četiri reda potpuno ispravn. Cena 1.000 evra. Tel: 060/670-36-60.

• Prodajem prikolicu Zmajevku, 7 tona i stado ovaca. Tel: 063/800-93-62.

• Prodajem prikolicu marke Pobeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.

Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hedera 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slamotresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75

• Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.

• Mini solarna sušara za voće povrće, lekovito bilje malog kapaciteta. Sušara koristi suncevu energiju akumulira je i utiskuje ventilatorima, koji se mogu pokretati adapterom od 12v ili solarnim panelom. Tel: 061/114-11-97.

• Prikolica potpuno ispravna 5.5t nosivost metalne stranice i patos nigde nije trula ima rinfuzu sa leve strane i ispust na patosu tubeles gume. Tel: 065/517-92-95.

• Prodajem traktor Ursus 355C i dvobrazdni plug. Veoma povoljno. Tel: 064/976-01-93.

• Špartač ima nove raonike, nove motike, ispravan. Tel: 064/224-61-03.

Prodajem krunjač ručni, tučani. Tel: 022/685-081, 064/4615-799

• Prodajem jednoosovinku prikolicu tehnostroj 4 tone, bunker, stanje besprekorno, gume 8,25-15. Tel: 069/668-206.

• Traktorska prikolica. Nosivost prikolice do 3 tone. Tel: 063/714-98-59.

• Prodajem dve prskalice za traktor "Metalna RAU" od 350 litara. Tel: 064/539-53-12.

• Odžački rasturivač za djubrivno, rasturivač je u odličnom stanju, kupljen nov 2006 godine, nosivosti 1500 kg. Tel: 069/147-12-65.

• Freza- oumpa- agregat. Tel: 022/6-64-937.

• Prikolica potpuno ispravna 5.5t nosivost metalne stranice i patos nigde nije trula ima rinfuzu sa leve strane i ispust na patosu tubeles gume. Tel: 065/517-92-95.

• Rotori za drljaču u dobrom stanju, možda 2-3 ležaja zamenuti. Kupljeni zbog nadogradnje i tako ostali. Tel: 064/249-17-02.

• Pneumatska sejalicica olt 48 setvenih jedinica u solindnom stanju. Tel: 065/5-21-05-22.

• Na prodaju, po promotivnoj ceni, najprostija mini solarna sušara za voće povrće, lekovito bilje malog kapaciteta. Sušara koristi sunčevu energiju akumulira je i utiskuje ventilatorima, koji se mogu pokretati adapterom od 12v ili solarnim panelom. Tel: 061/114-11-97.

• Setvospremač marke Panonija 3m širine sa 30 kom velikih s opruga većinom su sve nove i pačijim nogama samo-oštrečim iz radionice Hudik Temerin ima dva rotora ubačeni novi ležajevi znači setvospremač u ekstra stanju. Tel: 061/200-32-17.

• Prodaj berač Zmaj 222 1982. godište. Tel: 063/734-17-19.

• Trobrazni plug IMT 756. Tel: 061/222-74-32.

• Prodajem silažni kombajn. 2000. godište, marke PZ MH 90 S, u radnom stanju, bez dodatnih ulaganja. Tel: 064/375-80-55.

• Prodajem polovne delove sa traktora IMT533 star 9 godina i dvoredni Olto špartač za kukuriz. Tel: 022/312-314 i 062/112-70-90.

• Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/161-55-09.

• Prodajem sejalicu za kukuruz Bekericu četiri reda potpuno ispravn. Cena 1.000 evra. Tel: 060/670-36-60.

• Prodajem prikolicu Zmajevku, 7 tona i stado ovaca. Tel: 063/80-093-62

• Prodajem prikolicu marke Pobeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.

• Prodajem tifon fi 110dužina creva 300m. Tel: 063/212-399.

• Prodajem polovne delove IMT 539 star osam godina i dvoredni Olto špartač kukuruza. Tel: 062/112-70-90.

• Prodajem pumpu za navodnjavanje Vilager dizer u delovima. Tel: 060/584-01-83.

• Prikolica Zmaj na prodaju. Tel: 063/200-483.

• Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.

• Poljomehanizacija- pocinkovani silosi, elevatoriod 10-60 tona- CAS, roto i vibro selektor. Tel: 062/848-81-08.

• Kardansko Izlazno vratilo MTZ 820, 920, 1221. Tel: 064/232-18-80.

• Presa John Deere 336A u odličnom stanju, garažirana. Bez ulaganja. Proletos urađeni komplet petljaci. Sa tanjirima, nosačima (sve novo) i remontovan klip stavljeni novi ležajevi i šine za vođenje klipa. Tel: 064/136-20-90.

• Prodajem berač Zmaj 222 ili menjam za balirku, uz doplatu. Tel: 063/825-65-14.

ZEMLJA, PLACEVI, KUĆE, STANOVI, LOKALI

• Prodajem 75 ari zemlje u Noćaju. Tel: 063/248-011.

Prodajemo univerzalni selektor za čišćenje zrna i semena svih poljoprivrednih kultura, cveća i ukrasnog bilja.

Tel: 063/8334-064 i 063/589-780

• Prodajem kuću u Sremskoj Mitrovici 85m2 plus pomoćne prostorije, plac 9,5 ari. Tel: 064/806-08-00.

• Prodajem u Jarku poljoprivredno zemljište potes crkvice površine 1-80-55ha=3,25 jutara, parcela br.428/4. Tel: 022/624-415 i 065/601-05-80 Nikola.

• Prodajem 5 jutara zemlje u Kuzminu u dva komada na putu ka Bosutu. Tel: 063/80-54-976.

• Prodajem kuću u Karađorđevoj ulici 90m2 plac 5 ari. Tel: 063/321-255.

• Prodajem kuću 120m2 u ulici Tarasa Ševčenka 80, cena 33.000 evra. Tel: 060/613-2706 i 613-270.

• Prodajem kuću u Staroj Pazovi od 150m2 sa pratećim objektima na placu od 18 ari. Struja, voda, telefon, plin.

• Povoljno za bavljenje poljoprivrednom i zanatskom radnjom. Tel 022/312-914 i 062/112-70-90.

• Prodajem u jednoj celini dve nje pored glavnog puta u Brestaču, uknjiženo, vlasnik 5h. cena 12.000 evra. Tel: 064/430-23-16.

• Prodajem zemlju od 8 i 6 ari blizu sela pogodno za voće, vinograd ili baštu. Tel: 063/19-39-707

• Prodajem baštu površine 0,75 jutara kod Vašarišta u Šašincima 300 m od asfalta. Tel: 022/684-607 i 060/505-19-99.

• Prodajem kuću 100m2 u Rivici sa pratećim objektima na 10 ari placa. Tel: 022/21-00-369.

• Prodajem dve njive od 8 i od 6 ari blizu sela u Kraljevcima pogodno za sve vrste voća i vinograda. Tel: 063/193-97-07.

• Prodajem 75 ari zemlje u Noćaju. Tel: 063/248-011.

• Prodajem kuću u Sremskoj Mitrovici 85m2 plus pomoćne prostorije, plac 9,5 ari. Tel: 064/806-08-00.

• Dajem u Jarku kod Sremske Mitrovice 7,5 jutara zemlje u arendu, vlasnik. Tel: +38161-165-89-98.

• Prodajem neopremljenu kuću, spratnica, ulica Vladike Frušića 6, Mala Slavonija. Tel: 064/930-96-37

• Prodajem kuću sa pomoćnim objektima i dvorištem 10ari uži centar Mitrovica, lokacija dozvola za građnjupogodan za malu privredu i stanovanje. Tel: 063/7793-172 i 022/625-380

• Prodajem u Jarku poljoprivredno zemljište potes crkvice površine 1-80-55ha=3,25 jutara, parcela br.428/4. Tel: 022/624-415 i 065/601-05-80 Nikola.

• Prodajem plac (8.005 m2) sa kućom, objektima i ispustom za koze, vinogradom, voćnjakom i livadom na Lipovači kod Šida (prilaz sa 3 strane), ili menjam za kuću u Erdeviku. Dogovor. SMS/Tel: 064/1629-737

• Prodajem lepo očuvanu kuću od 120m2 sa baštom od 1000 m2 u Nikincima. Tel: 063/766-43-20.

• Prodajem spratnu kuću 240m2 sa pomoćnom zgradom na placu 550m2 naselje Orao, postoji mogućnost zamene za stan ili manju kuću. Tel: 060/624-0-620.

• Prodajem jedno jutro zemlje na izlazu iz Lačarka sa leve strane ka Martincima. Tel: 064/8778-380.

• Dajem Jarku kod Sremske Mitrovice 4,5 ha obradive zemlje u komadu. Tel: 061/165-89-98.

• Prodajem neizgrađeno građevinsko zemljište, oranica, Vladimira Nazora u Šidu, 26,34 ara. Tel: 063/853-25-70.

• Prodajem kuće u Šašincima, Save Zdelara 38, druga kuća Svetozara Miletića 92a, 28 ari bašte i jutro zemlje. Zainteresovani doći lično na adresu Save Zdelara 38 Šašinci.

• Prodajem dvorišni stan polunamešten 48m2 u Sremskoj Mitrovici. Čukovac 6. Tel: 627-926 i 064/400-23-96.

• Prodajem 75 ari zemlje u Noćaju. Tel: 063/248-011.

• Prodajem kuću u Sremskoj Mitrovici 85m2 plus pomoćne prostorije, plac 9,5 ari. Tel: 064/806-08-00.

• Prodajem plac 8,7 ari sa trošnom kućom u Sremskoj Mitrovici, Bulevar Konstantina Velikog 56. Tel: 060/062-73-74.

• Kupujem staru kuću za rušenje u širem centru grada. Tel: 064/244-17-67.

• Kupujem plac, staru kuću može zamena za novoizgrađene stanove. Tel: 062/11-90-882.

- U selu nadomak Šida dajemo na korišćenje kuću sa okućnicom radno sposobnom bračnom paru. Tel: 065/38-7-86-92.

• Prodajem pet jutara zemlje u Livadama pored asfalta 200 m od Mrgudovog salaša. Tel: 064/524-71-85.

• Prodajem kuću u Karađorđevoj ulici. Tel: 063/32-12-55.

Prodajem vikendicu sa šljivikom u Krčedinu sa pogledom na Dunav (vikend zona). Plac 42 ara, 220 stabala šljiva 12 godina stare, asfaltni put, trofazna struja. Cena 20.000 evra. Mob: 063/592-235

• Dajem zemlju u Jarku kod Sremske Mitrovice u arendu, vlasnik. Tel: +381-611-658-998.

• Prodajem kuću u Staroj Pazovi od 150m2 sa pratećim objektima na placu od 18 ari. Struja, voda, telefon, plin. Povoljno za bavljenje poljoprivrednom i zanatskom radnjom. Tel 022/312-914 i 062/112-70-90.

• Prodajem lepo očuvanu kuću od 120m2 sa baštom od 1000 m2 u Nikincima. Tel: 063/766-43-20.

• Dajem Jarku kod Sremske Mitrovice 4,5 ha obradive zemlje u komadu. Tel: 061/165-89-98.

• Prodajem baštu površine 0,75 jutara kod Vašarišta u Šašincima 300 m od asfalta. Tel: 022/684-607 i 060/505-19-99.

• Prodajem zemlju od 8 i 6 ari blizu sela pogodno za voće, vinograd ili baštu. Tel: 063/19-39-707

• Prodajem kuću 100m2 u Rivici sa pratećim objektima na 10 ari placa. Tel: 022/21-00-369.

• Prodajem dve njive od 8 i od 6 ari blizu sela u Kraljevcima pogodno za sve vrste voća i vinograda. Tel: 063/193-97-07.

• Prodajem kuće u Šašincima, Save Zdelara 38, druga kuća Svetozara Miletića 92a, 28 ari bašte i jutro zemlje. Zainteresovani doći lično na adresu Save Zdelara 38 Šašinci.

• Prodajem dvorišni stan polunamešten 48m2 u Sremskoj Mitrovici. Čukovac 6. Tel: 627-926 i 064/400-23-96.

SREMSKA POLJOPRIVREDA

PRETPLATITE SE!!!

Godišnja pretplata 1.500,00 dinara

Svakog drugog petka na Vašu adresu

Novine za savremenu poljoprivredu

Nazovite smesta

615-200

**POLJOPRIVREDNI
PROIZVODI**

- Kukuruz veštači sušen, izuzetan kvalitet sa jako malo loma, sušenje na niskim temperaturama. Tel: 064/840-63-51
- Prodajem kvalitetan domaći pasulj uzgajan na tradicionalan način rod 2016, selektriran, prebran i spakovan po 5, 25 i 50 kg. Tel: 064/374-13-68.
- Prodajem baliranu detelinu 500 bala. Tel: 060/167-64-53.
- Prodaja mineralnog đubriva Urea i NPK. Tel: 065/543-54-27.
- Prodajem stočno brašno, 6 tona. Tel: 069/640-785.
- Prirodni vrcani bagremov med sakupljen na obroncima Fruške gore u teglicama od 950 i 450 grama. Proizvode šaljem brzom poštom. Tel: 065/871-12-55.

- Prodajem očišćen lešnik 1.00 dinara kilogram. Tel: 062/466-220.
- Prodajem kozije mleko sir i surutku. Tel: 022/661-312.
- Prodajem domaću rakiju šljivovicu, povoljno. Tel: 661-312 i 069/388-83-99.
- Prodajem čist humus od ovaca i koza urađena analiza. Tel: 060/443-20-66 i 022/443-206.

- Prodajem rakiju šljivovicu. Tel: 022/661-312.
- Prodajem rol bale lucerke težine oko 200kg, prve klase, extra kvaliteta. Cena 4000-5000 din. Tel: 061/202-66-53.

- Prodajem pasulj žuti ili takozvani "sumporaš". Prebran ručno. Pakovan u vrećice po 10 kilograma. Tel: 064/210-62-11.

- Odlična detelina na prodaju. 400 bala. Treći otkos. Nije kisla. Tel: 064/406-64-36.

- Prodajem slamu 700 bala, Dublje, Bogatić. Tel: 060/1528-980.
- Prodajem kozije mleko, sir i surutku, kućna dostava. Tel: 661-312.

USLUGE, POSLOVI

- Dajem časove opšteg konverzionog engleskog jezika za sve nivoe učenika. Tel: 065/532-90-57.

- Potrebna radnica za obuku i rad u Fortunini foto završena srednja škola, Ostaviti SV u radnji. Tel: 063/77-931-72 i 022/625-380.

- Potrebna radnik za rad na poljoprivrednom imanju. Ozbiljan, da nije krivično kažnjavan i da zna rukovati sa poljoprivrednim mašinama. Takođe potrebna i slobodna žena. Besplatan stan i hrana. Plata po dogovoru. Tel: 065/300-39-57.

- Usluge filterisanja vina i rakije. Tel: 064/29-86-253.

- Slikam portrete u svim tehnikama (olovka, pastel, ulje) prodajem slike (ulja na platnu, akvareli i druge tehnike). Tel: 062/971-37-52.

DOMAĆE ŽIVOTINJE

- Mladi nerast i krmača mangulica. Tel: 063/522-439.
- Domaći tovnji pilići hranjeni smesom žitarica, bez ikakvih koncentarata i ostalih kancerogenih sastojaka. Meso je vrhunskog kvaliteta, u šta se možete verovati i sami. Pilići se hrane puna 2 meseca, i teški su oko 3.5kg, pilići se prodaju očišćeni, hvala na ukazanom poverenju. Prevoz obezbeđen. Tel: 063/188-70-23.

- Pet visokosteonih junica, crni holštajn, umatičena grla. Tel: 064/585-39-76

- Pazinke ćurke hranjeni smesom zitarica, bez ikakvih koncentarata i ostalih kancerogenih sastojaka. Ćurke se hrane negde oko 5 meseci i teske su oko 11kg. Tel: 063/188-70-23.

- Prodajem 2 ovce (Cigaje) stare 3 godine (cca 60kg) po ceni od 100,00 rsd/kg i 3 ženska jagnjeta (Cigaje) stara 3 meseca (cca 30kg) po ceni od 300,00 rsd/kg. Tel: 064/871-10-59

- Hajkom kunići - zečevi svih uzrasta cena po mesecu, 400din. Tel: 063/869-21-17.

- Prodajem kobilu ždrebnu lipicanerku, moze zamena za auto do 1600 EUR. Ima mesec dana do zredbljenja mirna je i poslušna. Tel: 062/194-73-65.

- Prodajem 2 muška crno bela teleta, oteljena petog februara. Tel: 022/580-127.

SREMSKA POLJOPRIVREDA

• Sa "Sremskom poljoprivredom" na sremskim poljima, farmama i vašim gazdinstvima

• „Sremska poljoprivreda" svakog drugog petka na kioscima i u pretplati na vašu adresu

• Kako da unapredite sopstveni agrobiznis – kako do boljih prinosa na vašim poljima, kako do profitabilnog uzgoja na vašim farmama...

• Dragoceni saveti eminentnih stručnjaka, samo u vašoj „Sremskoj poljoprivredi"

MARKETING
Tel/fax 022/610-496
Mob:063/8526-021
E-mail:poljoprivreda@sremskenovine.co.rs

**VOĐENJE KNJIGOVODSTVA
POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA**

KNJIGOVODSTVENA AGENCIJA "KURIR-2"

Trg Vojvođanskih brigada BB
Sremska Mitrovica, Tel: 063/404-950

- Prodajem 13 koza starosti od 1-3 godine daju do 3 litre mleka. Tel: 064/123-96-41.
- Prodajem tri krave umatičene friške muzare idu u pašu, Susek. Tel: 021/878-025.
- Prodajem 20 jarića stare mesec dana. Tel: 064/1239641
- Prodajem kravu crno beli holštajn, steona. Tel: 069/668-206.
- Prodajem četvoro jarića. Tel: 064/03-02-996.
- Prodajem dva bela pulina. Tel: 060/584-01-83.
- Prodajem alpske koze i jariće. U pitanju su tri koze i pet jarića. Tel: 064/315-81-45.
- Prodajem krmaču mangulicu prvopraskinju i nerasta mangulana mladog teškog 100 kilograma. Tel: 064/239-46-62.
- Na prodaju prvoklasni bikovi simentalci 13 komada. Tel: 064/406-64-36.
- **DULEX TIM doo vršimo otkup svinja u klasi ovaca, junadi i teladi – najpovoljnije cene. Informacije telefonom: 069/773-784.**

MOTORNA VOZILA

- Kupujem automobile ispravne, neispravne havarisane do 2.000 evra. Tel: 069/133-21-32.
- Prodajem ladu limuzinu 1300 ispravna, cena 200 evra. Tel:022/553-570 i 060/553-35-70.
- Prodajem Reno Senik 1,9 TD, godina proizvodnje 2005. Tel: 063/800-32-75.
- Prodajem Fiat Punto godina proizvodnje 2002, benzinac 4-oro vrata , rađen za Nemačko tržište. Tel: 063/529-672.
- BMW benzin 2004. godište, registrovan 3.800 evra može zamena za jeftiniji. Tel: 063/531-620.
- Prodajem auto prikolicu, nije registrovana. Tel: 064/38-28-534.
- Prodajem Zastavu 101 godina proizvodnje 2006 registrovana do 20.jula 2017. Tel: 064/992-58-74.

RAZNO

- Guma 7.50 – 18. Prednja guma za traktor. Tel: 063/882-51-04.
- Kupujem razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku i poljo opremu, tanjirače, prekrupače, krunjače, šrafstuke, vintre, poljoprivrednu, etno i drugu antiku, butan boce i prodaja aluminijumske lamperije i limova za pokrivanje. Tel: 061/11-38-356
- Krunjač kukuruza rucni restaruiran i funkcionalan u odličnom stanju. Tel: 065/404-89-50.
- Prodajem kakan za rakiju 180 litara sa mešačem lizište skoro novo. Tel: 063/816-47-50.
- Na prodaju krunjač prekrupač Odžaci u jako dobrom stanju. Tel: 064/573-04-47.
- Prodajem sadnice lipe za pčelarere i poznre kalemjljene limunove, mandarine. Tel: 624-407 i 063/865-75-28.
- Prodajem krunjač, prekrupač Odžaci, vagu Libela Celje, meri 300 kg u odličnom stanju, poljoprivrednu etno i drugu antiku za salaše i etno kuće. Tel: 063/19-39-707.
- Podajem hladnjaču za mleko od 13 -1600 litar, prikolicu Dojčfar sa 23 noža i sejačicu za žito od 2,5 metra. Tel: 00385-915-105-461.
- Prodajem pumpu za navodnjavanje Vilader dizer u delovima. Tel: 060/584-01-83.
- Prodajem krunjač prekrupač, Poljostroj Odžaci i vagu Libela Celje 300 kg. Tel: 063/193-97-07.
- Prodajem presu Kveč, Kolečke, plug, drljaču, branu sve za Salaše i Etno kuće. Tel 063/193-97-07.

PLASTENICI, STAKLENICI

- Prodajem pocinkovani platenik 30x5m. Tel: 066/312-736.
- Na prodaju 3 platenika (metalna konstrukcija). Dimenzije 28*8*3,5m. Ukupna površina zemljišta pod platenikom 224 m2. Najlon izraelski 3 godine star.Kupljen u Zelenom Hitu. Cena: Pojedinačno 1800 eura ,za sva 3, 5000 eura.Moze manja korekcija cene za 3 platenika. 2 platenika (metalna konstrukcija) (Tuneli) Dimenzije 30*5,5*2. Cena 800 eura za obe konstrukcije,500 eura pojedinačno. Uz platenike ide sistem orosavanja i zalijivanja (kap po kap). Tel: 062/682-479.

PČELARSTVO

- Prodajem pčele na tri do pet LR ramova, kao i kompletno pčelinja društva sa LR novim košnicama. Tel: 060/335-58-39.
- Prodajem 10 pčelinjih društava uAŽ- standard košnicama, smeštenih u demontažni paviljon. Cena po dogovoru. Tel: 064/490-59-69.
- Prodajem 6 košnica sa pčeljinjim društvima. Tel: 064/429-98-24.

KUĆNI LJUBIMCI

- Na prodaju čistokrvni hajkom kunići svih uzrasta od mesec dana pa do odraslih mužjaka i ženki za priplod. Tel: 063/564-166.
- Na prodaju prošlogodišnje kokinkine. Tel: 061/215-45-94.
- Leghorn. Petao i 4 koke. Tel: 064/128-10-72.

**Roloplast
Mošić**

- Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta, seče se posle tri godine. Gojko. Tel: 063/109-88-99.
- Prodajem Euro kuku za Astru G. Tel: 060/661-21-81.
- Prodajem original Teleoptikove obrtomere bubnja za kombajne i pinjone, novo, garancija godinu dana, cena bubnja 2900 din a pinjona 2200 din, Tel: 063/813-5278.
- Prodajem kavez za koke nosilje tacnaš, automatske pojilice, cena 240 evra. Tel: 063/771-68-64.
- Prodajem trosed. Tel: 063/852-60-21.
- Krkalica za lešnik, ručna ili na elektromotor. Tel: 063/580-819.
- Prikolica za prevoz stoke. Dimenzije dužina 2.2 metra, širina 1.3 metra, dubina 1 metar. Kombinacija drvo-metal. Tel: 022/458-050.
- Na prodaju mešaona kapaciteta 250 kilograma sa bunguračem za kukuruz u klistu i zrnu. Bungurač je trofazni, sa motorom od 4kw. Tel: 022/447-205.
- Traktorska polovna guma 11,2/10-28 veoma dobra, bez oštećenja. Tel: 063/584-632.
- Prodajem kakan za rakiju. Tel: 064/888-60-92.
- Prekrupač za kukuruz, domaći proizvođač Lifam, Stara Pazova. Tel: 060/518-81-01.
- Otkupljujem vunu Cigaje, Pramenke, Vitenberg, Ilde france. Tel: 022/443-206 i 060/44-32-066
- Prodajem Euro kuku za Astru G. Tel: 060/661-21-81.
- Biljne kapi divljev krastavca Ecballium elaterium, pomoćno sredstvo za čišćenje sinusa. Tel: 061/289-11-56.

- Prodajem mekano drvo. Tel: 064/382-85-34
- Biljne kapi divljev krastavca Ecballium elaterium, pomoćno sredstvo za čišćenje sinusa. Tel: 061/2891156
- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/27-71-305-
- Prodajem frižider na butan, prekrupač o uređaj za kontrolu svetla. Tel: 631-320-
- Prodajem 500kg plavog kamena Zorka Šabac kristal, cena 330 dinara/kg za povrtlare i vinogradare. Za Poljoapoteke popust 10 posto na celu količinu. Tel: 063/611-257 i 015/77-41-586 Ljuban.
- Prodajem kalolifer u funkciji napon 3h380v, 50HZ, snaga 6KW, ventilator 220v/50HZ, 38W. Tel: 022/623-823 I 065/602-10-35
- Prodajem tuje za živu ogradu. Tel: 022/557-630 i 063/70-34-454.
- Prodajem bagremove stubove rezane, polovne, cena 250 dinara, Kuzmin. Tel: 063/779-90-66
- Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta. Seče se posle tri godine. Gojko. Tel: 063/109-88-99.
- Prodajem kakan za rakiju 180 litara sa mesacem lizište skoro novo. Tel: 063/816-47-50.
- Prodajem krunjač sa 4 rupe, velikog kapaciteta 6t na sat. Pogon motora Lombardini 12KS dizel, u odličnom stanju, sve ispravno. Spreman za rad. Tel: 062/973-00-12.
- Kupujem klavirne harmonike, LCD-LED televizore, klasične tv, ispravne – neispravne. Dolazim! Tel: 021/421-516k
- Prodajem novije kolor televizore svih veličina, LCD-LED TV dostavljam na adresu. Tel: 021/421-516 i 064/157-25-14k
- Kupujem razne elektromotore, ručni i električni alat, raznu građevinsku i poljo opremu, tanjirače, prekrupače, krunjače, šrafstuke, vintre, poljoprivrednu, etno i drugu antiku, butan boce i prodaja aluminijumske lamperije i limova za pokrivanje. Tel: 061/11-38-356.
- Prodajem gramofonske ploče longlej, singlice narodna, zabavna i strana muzika. Tel: 063/80-70-116.
- OSB ploče za podšćavanje krovova , cena 296 dinm2, prevoz na adresu kupca. Tel: 062/437-236.
- Prodajem Simpovu fotelju na razvlačenje, lisicu oko vrata, rakiju šljivovicu, litra 400,00din, pet litara 380,00 dinara, deset litara 360,00 dinara .
- Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta. Seče se posle tri godine. Gojko. Tel: 063/109-88-99.
- Prodajem gramofonske ploče longlej, singlice narodna, zabavna i strana muzika. Tel: 063/80-70-116.

**OSIGURAJTE VAŠE
USEVE I PLODOVE
u kompaniji sa tradicijom
dugom 200 godina!
Tel: 064/4615-799**

LIČNI OGLASI

- Penzioner bez obaveza 58 godina antialkoholičar, materijalno i stambeno obezbeđen traži ženu radi braka do 60 godina. Tel: 065/455-10-98.
- Tražim ozbiljnu devojkicu radi druženja i braka, prvo SMS. Tel: +38163/893-32-08.
- Udruženje „Moja sreća" iz Gornjeg Milanovca može da upriliči da se devojkice iz Rusije udaju u Srbiju. Zainteresovani javite se na 065/552-43-11.
- Muškarac 49 godina sam, bez roditelja traži ženu od 33-40 godina radi braka i porodice. Tel: 064/36-55-896
- Fakultetski obrazovan muškarac, situiran sa imanjem, nepušač iz Sremske Mitrovice, traži ženu koja može da ima porodicu. Tel: 064/542-12-77.
- Tražim ozbiljnu ženu za brak od 25 do 40 godina. Pekar. Tel: 064/41-386-43
- Tražim ženu za pomoć u kući ili za udaju do 70 godina. Tel: 064/55-19-159.
- Tražim ženu za ženidbu koja može da ima porodicu. Tel: 022/618-031, 064/504-03-02 i 064/542-12-77.
- Udovac, 49 godina traži ženu za druženje, eventualno brak. Tel: 064/311-07-66.
- U četrdesetim sam godinama, solidnog izgleda i tražim žensku osobu do 40 godina. Tel: 064/064-50-46.
- Tražim devojkicu ili ženu do 40 godina radi druženja a možda i nešto više, Indija i okolina. Tel: 38161/293-11-50.

**POSETITE
NAŠ SAJT !**

www.sremskenovine.rs

**MARKETING
063/8526-021**

ŠID • ODRŽANA TRADICIONALNA "SREMSKA SVILJOKOLJA I KOBASICIJADA"

Promocija tradicije i običaja

U brzom klanju svinja i obradi mesa pobeđila je ekipa "Agrošid" iz Šida, a u takmičenju za najbolju svežu kobasicu najbolja je bila ekipa "Društvo dobrih prijatelja Burojević Jovice"

Predsednik Opštine Šid Predrag Vuković otvara manifestaciju

Šid je proteklog vikenda bio domaćin jubilarne, dvadesete po redu "Sremske svinjokolje i kobasicijade", koja promovise tradiciju i običaje vezane za sremski svinjokolj i svake godine okuplja veliki broj posetilaca iz zemlje i regiona. Posetioци su imali priliku da vide i probaju bogatu ponudu domaćih svežih i suhomesnatih proizvoda.

Tokom ove manifestacije održana su takmičenja u pravljenju ko-

basica, brzom obradi mesa, kao i u brzom jedenju kobasica. U takmičenju u brzom klanju svinja i obradi mesa pobeđila je ekipa "Agrošid" iz Šida, sa rezultatom od 4 minuta i 29 sekundi. U takmičenju za najbolju svežu kobasicu takmičilo se 20 ekipa, a pobeđila je ekipa "Društvo dobrih prijatelja Burojević Jovice".

U brzom jedenju kobasica učestvovalo je deset takmičara, a pobeđu je odneo **Ljubiša Popović** iz Srbobrana.

Dobitnik zlatne medalje za najbolje suve fermentisane kobasice je mladi **Konstantin Lemajić** iz Šida, čiji je deda **Predrag Lemajić**, dobitnik bronzane medalje i dugogodišnji dobitnik medalja na ovoj manifestaciji.

Manifestaciju koju je organizovalo Udruženje "Sremska svinjokolja i kobasicijada" Šid, uz podršku lokalne samouprave i Turističke organizacije Šid, otvorio je predsednik Opštine Šid **Predrag Vuković** koji

Majstori za pravljenje kobasica

Takmičenje u brzom jedenju kobasica

je istakao da lokalna samouprava podržava kako ovu tako i slične programe koji za cilj imaju promociju običaja i tradicije u tom delu Srema.

- "Sremski svinjokolj i kobasicijada" je prerasla u jednu veliku manifestaciju i turističku atrakciju grada Šida. Zbog toga mi je veoma drago, kao i zbog svih onih koji sve ove godine vredno rade da bi ta manifestacija bila uspešna. Na nama je da se iduće godine lokalna samouprava još aktivnije uključi u ovo, kako organizaciono tako i finansijski, jer mi našu tradiciju moramo da negujemo i da učinimo sve da se ona održi - rekao je prilikom otvaranja manifestacije predsednik Opštine Šid Predrag Vuković i dodao da mu je drago što je brend sremske kobasice proširen i na okolne države - Sloveniju, Hrvatsku i Mađarsku.

Ljubiša Popović iz Srbobrana pobeđnik u brzom jedenju kobasica

S. M. - M. M.

Posetioци degustiraju proizvode

Veselo uz kuvano vino i rakiju